

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (3438) 2016 FEBRUARY – VASARIS 23 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

ŽMONIŲ ANTPLŪDŽIAI

Šiuos metus, be kitų jau suteiktų vardų, būtų galima pavadinti ir Pabėgėlių metais. Tokio laisvo, masinio žmonių kraustymosi, sukėlusio valstybėms nemažą rūpestį ir aibę problemų, dar nėra buvę.

Pastovi, konservatyvi, daugiau senų tradicijų veikiamą tvarkingą Europą šiandien yra tapusi įtempto žmonių judėjimo atviru aikštynu, kur laisvas ar uždarytas valstybių sienas kerta tūkstantinės žmonių minios, populiariai vadinamos pabėgėliais. Dauguma jų iš Sirijos ir Šiaurės Afrikos. Nuo ko ir kur jie bėga – priežasčių esama įvairių. Bėga nuo karo veiksmų, neramumų, nuo skurdo, bėga dėl saugumo, gal bėga, kad kiti bėga, užsikrečia bėgimo įkarščiu, progos panaudojimu ir kt. Vis dėlto dauguma savo kraštus palieka, svajodami apie geresnį gyvenimą svetur. Taiko į tas valstybes, kuriose tas gerasis gyvenimas iš šalies matomas. Valstybės, Europos sąjungos narės, įskaitant ir Lietuvą, yra įsipareigojusios pagal savo dydį ir pajėgumą priimti atitinkamus kiekius pabėgėlių. Šis sąjunginis susitarimas, stipriai remiamas Vokietijos, pirmiausia atspindi besikeičiantį požiūrį į tautas, rases, religijas ir į žmogų kaip tokį, tartum demonstruojant priešiškus nacių skelbtam šūkiui “Vokietija – vokiečiams”. Kanclerė A. Merkel aiškiai ir viešai pabrėžė, kad Vokietija šiandien esanti visiems. Kyla klausimas, ar nuo vieno krašto nenuvažiuota į kitą? Negi nacių kraštutinumas, jam praktiškai žlugus, turėtų būti atsvertas kitu, liberalizmo, kraštutinumu? Šitoks blaškymasis stabdo tiesos ir tvarkos ieškojimus, kad būtų išlaikytas natūralus, sveikas žmonių patriotizmas.

Pastarasis tikrai padėtų stabdyti ir įsisiūbavusį šėlsmą, namus palikus ieškoti kažkur kitų. Keliavimas – nebe bėda, kai vietoj arklukų skraido lėktuvai. Laiko taupymas, patogumai blaško žmones, kai kuriems namai jau yra ten, kur minkštesnės kėdės ir platesnės lovos... Ir tie srūva drauge su pabėgėliais nuo žiaurių frontų, nuo persekiojimų dėl spalvos, dėl kančių už laisvą žodį. Atrodo, suplanuota ir tyli tautų maišymo ir naikinimo veikla vis įvairiau prasikiša tai šen, tai ten netikėtais būdais ir staigmenomis. Kritika šitai įžvalgai pavadinama net “neonacių” išpuoliais. Bet kokie su tautybėmis siejami reiškiniai ar dalykai geriausiu atveju ignoruojami, o “pasaulio piliečiai” pristatomi kaip pažangūs reformų kūrėjai. Nėra abejonės, kad tarp pabėgėlių tų naujos santvarkos gerbėjų esama. Manoma, kad su miniomis į Europą atvyksta ir tam tikrus uždavinius gavę teroristai? Užtat labai svarbu valstybėms žinoti, kokie bus tie naujieji gyventojai. Lietuvos prezidentė D. Grybauskaitė nurodo, kad į Lietuvą be asmens dokumentų patekti negalima. Ir tvarka, ir teisingumas bei valstybės saugumas to reikalauja. O prie kelių, kertančių valstybės sieną, kai kur didelėse iškabose anglų kalba įspėjama, kad šalyje nėra darbų, nėra pašalpų... Tai apsisaugojimas nuo reikalavimų ar skundų, kurių gali atsirasti bandant šalyje apsigyventi. Pagalba benamiams reikalinga, bet ji neturėtų kelti suiručių bei vietinius gyventojus priešiška nuteikti, net vyriausybės kaltinant. ČS

ŠIAME NUMERYJE

- Gailestingumo misionieriai – 2 psl.
- Kaltinimai – iš klastočių – 3 psl.
- Drauge rašykite savo tautos istoriją – 4, 7 psl.
- Darbai verti atminimo – 5 psl.
- Kaip ir kodėl atsirado lietuviškos pavardės – 8 psl.
- Didžiosios Užgavėnės Naisiuose – 9 psl.

Šalčio spindesiai

Ntr. A. Minkevičiaus

Lietuvos žmonių siekis tapo tikrove

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubas seime surengė svarstybas, skirtas Lietuvos gyventojų visuotinės apklausos (*plebiscito*) 25-mečiui paminėti. Pokalbyje dalyvavo Konstitucinio teismo pirmininkas Dainius Žalimas ir perskaitė pranešimą apie 1991 m. vasario 9 d. įvykusios Lietuvos visuotinės gyventojų apklausos tarptautinę teisinę reikšmę ir pasekmes.

Tai reikšmingas įvykis Lietuvos valstybingumo atstatymo ir stiprinimo kelyje. Prieš 25-erius metus – 1991 metais vasario 9 dieną visuotinėje apklausoje buvo balsuojama, ar Lietuvos valstybė turi būti nepriklausoma demokratinė respublika. Joje savo nuomonę pareiškė 2,25 mln. iš 2,6 mln. balso teisę turinčių Lietuvos gyventojų; 90% apklausoje dalyvavusių įvairių tautybių žmonių tuomet pasisakė už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Ši visuotinė gyventojų apklausa dėl Lietuvos politinio pasirinkimo paskatino užsienio valstybes pripažinti Lietuvos nepriklausomybę, sako tarptautinės teisės specialistas, Konstitucinio teismo pirmininkas Dainius Žalimas. Tarptautinė šio įvykio reikšmė ta, kad dar kartą buvo patvirtinta, jog Lietuva atkuria savo nepriklausomybę ir įtvirtina tris principus – nepriklausomybės, demokratijos, respublikos, tikrai įspūdingos Lietuvos piliečių daugumos valia. Pagal tarptautinę teisę tokia visuotinė apklausa nebuvo būtina. Ji turėjo daugiau politinę, o ne tarptautinę teisinę reikšmę, tai buvo kaip akstinas kitoms valstybėms politiškai paremti Lietuvą. Pirmoji atsiliepė Islandija, antroji – Danija. 1991 metų vasario 11 dieną Islandija pirmoji iš užsienio valstybių oficialiai pripažino Lietuvos nepriklausomybę. 1991 metų vasario 28

Prieš 25-erius metus kovo 11-ąją – prie tuometinių AT (dabar seimo) rūmų laukiant istorinio sprendimo.

Ntr iš LR seimo archyvo “Gyvoji istorija”

dieną Danija oficialiai patvirtino atkurtos nepriklausomos Lietuvos tęstinumą, pripažino šalies vyriausybę ir nusprendė atkurti diplomatinius santykius su Lietuva. D. Žalimas, kalbėdamas apie šios apklausos reikšmę, pabrėžė ir tai, jog šia apklausa buvo užbėgta už akių Maskvos užmačioms bet kokia kaina išlaikyti respublikas Sovietų Sąjungos sudėtyje: tuomet nedelsiant buvo skelbtas “visaliaudinis” referendumas dėl sąjungos išsaugojimo. Jis turėjo vykti kovo 17 dieną; Lietuva šiame referendume jau nedalyvavo. Vienareikšmiškai buvo atsakyta, kad po 1990 metų kovo 11-osios Nepriklausomybės akto paskelbimo, 1991 metų sau-

sio 13-osios agresijos, Sovietų Sąjungos įstatymai Lietuvoje neveikia, bet koks bandymas rengti referendumą Lietuvoje bus priimtas kaip šiurkštus ir neleistas kišimasis bei pasikėsinimas į nepriklausomos valstybės gyvenimą. Valstybinės teisės prasme, pasak D. Žalimo, visuotinė apklausa buvo svarbi, nes įspūdinga piliečių dauguma patvirtino kertinius konstitucinius ir valstybingumo principus: kad Lietuvos valstybė yra nepriklausoma demokratinė valstybė ir jos valdymo forma – respublika. Nepriklausomybės ir demokratijos principai yra įtvirtinti Lietuvos Konstitucijos pirmajame straipsnyje. Inf.

Gailestingumo misionieriai

Popiežius Pranciškus, skelbdamas ypatingąjį Gailestingumo jubiliejų, įvedė papildomą bažnytinę tarnystę: Gailestingumo misionieriaus. Gailestingumo misionieriai yra rinktiniai kunigai, popiežiaus paskirti, kurie, gavę įgaliojimus, galės atleisti sunkiausias nuodėmes, tokias, kokių paprastai kunigas arba vyskupas nuodėmklausys negali atleisti. Tai Apaštalo Sostui rezervuotos nuodėmės. Popiežiaus paskirti Gailestingumo misionieriai vykdydys gailestingumo misiją savo bendruomenėse ir šventovėse per Gailestingumo jubiliejų, kad tikintieji iš naujo atrastų ir priimtų gailestingumą,

dar labiau sustiprindami Atgailos sakramento ir Dievo gailestingumo reikšmę. Gailestingumo misionieriai kvies į atgailą lankydami tikinčiuosius vyskupijose ir parapijose, kviesdami į susitikimus, aiškindami ir katekizuodami apie Gailestingumo jubiliejaus suteikiamą ypatingą progą susitaikyti su Dievu ir būti gailestingiems.

Popiežius Pranciškus Pelenų trečiadienį, vasario 10, Vatikano bazilikoje suteikė oficialų skyrimą tūkstančiui Gailestingumo misionierių. Jo vadovaujamose Pelenų trečiadienio Mišiose dalyvavo iš viso septyni šimtai

Gailestingumo misionierių iš viso pasaulio. Sausio 29 d. Šventojo Sosto spaudos salėje surengtoje spaudos konferencijoje buvo paaiškinta, kad vyskupijų ordinarai negali skirti Gailestingumo misionierių. Visus skiria tik popiežius, tačiau su vietos vyskupo ar vienuolijos vadovo pritarimu. Gavę skyrimą popiežiaus apeigose jie sugrįš į savo kraštus ir vyskupijas, kad galėtų aplankyti visus, kurie to prašys per visą Gailestingumo jubiliejų, o ypač Gavėnios metu.

Popiežius susitiko su visų tautybių Gailestingumo misionieriais – nuodėmklausiais Pelenų trečiadienio išvakarėse, vasario 9 dieną, pasidalino su jais mintimis apie jų vaidmenį, o Pelenų trečiadienį su jais aukojo Mišias Šv. Petro bazilikoje. Misionieriai gavo popiežiaus Pranciškaus siuntimą kartu su įgaliojimu atleisti taip pat nuodėmes, atleidžiamas tik Apaštalo sosto. Pasak arkivyskupo Fisichella, popiežius trokšta, kad Gailestingumo

misionieriai būtų ženklas, jog Jubiliejus skirtas visiems ir visi galėtų jo metu patirti Dievo gailestingumo artumą ir prisilietimą. Arkivyskupas pacitavo Šventojo Tėvo Pranciškus Gailestingumo jubiliejaus skelbimo bulę *Misericordiae vultus*: Gailestingumo misionieriai “bus Bažnyčios motiniško rūpinimosi Dievo tauta ženklas, kad ji giliau įsiskverbėtų į šio mūsų tikėjimui tokio esmingai svarbaus slėpinio turtus. Tai bus kunigai, kuriems suteiksiu galią atleisti ir nuodėmes, paprastai atleidžiamas tik Apaštalo Sosto, kad per tai išryškėtų jų misijos svarba. Jie pirmiausia bus gyvas ženklas, kad Tėvas priima visus ieškančius jo atleidimo. Jie bus gailestingumo misionieriai, nes visiems bus tikrai žmoniškumo kupino susitikimo įrankis, išlaisvinimo šaltinis, sklindinas atsakomybės, įgalinančios įveikti kliūtis ir vėl gyventi naują, per Krikštą dovanotą gyvenimą. Vykdydami savo užduotį, jie vadovausis apaštalo žodžiais: “Dievas visus įkalino neklusnume, kad visų pasigailėtų” (Rom 11, 32)”.

Spaudos konferencijoje taip pat buvo išsamiai pristatyta dviejų žinomų Bažnyčios šventųjų ir nuodėmklausių relikvijų piligrimystė į Romą ir jų išstatymas Šv. Petro bazilikoje. Abu šventieji yra kapucinų vienuoliai: kroatas šv. t. Leopoldas Mandič ir italas šv. t. Pijus iš Pietrelčinos.

T. Leopoldas (1869-1942) vienuolyno celėje daugiau kaip tris dešimtmečius priimdavo tikinčiuosius išpažinčiai, kasdien paskirdamas nuo 10 iki penkiolikos valandų tikinčiųjų susitaikymui su Dievu ir nuodėmių atleidimui.

T. Pijus (1887-1969) vos ne visą gyvenimą praleido San Džiovani Rotondo. Nors Romoje jam buvo metami skaudūs kaltinimai, vienuolis paklusniu tylėjimu ėjo šventumo keliu, tapo ypatingu Dievo gailestingumo liudytoju visą gyvenimą paskirdamas nuodėmklausio tarnystei – Susitaikymo sakramentui.

Inf. parengta pagal Vatikano radijo pranešimą

Kovos Vidurio rytuose – politinės ar religinės?

Mokslininko mintys apie islamo tarpusavio kovas

Pastarosiomis dienomis žiniasklaida kasdien praneša apie vis naujus šiitiškojo Irano ir sunitiškosios Saudo Arabijos apsižodžiavimus, diplomatinis kirčius ar ekonominius ėjimus. Tačiau jėzuitas islamo tyrėjas Samir Khalil Samir, gimęs Egipte, paaiškina, kad dabartinė padėtis atspindi ilgalaiškes abiejų valstybių pastangas vyrąuti regione, o dar plačiau žiūrint – visame islamo pasaulyje.

Pasak kun. Samiro, vėl iškilo religijos ir politikos santykio problema, lėmusi krizę islamo pasaulyje, didžiausią per pastaruosius du šimtmečius. Nuo XIX iki XX š. vidurio buvo stipri liberalioji kryptis. Valstybė religiskai buvo neutrali iki tam tikro laipsnio, religinės mažumos musulmonų apsuptyje turėjo panašias teises. Tačiau prieš penkiasdešimt metų padėtis pradėjo keistis dėl Saudo Arabijos ir taip pat dėl Kataro skleidžiamo sunitiškojo fundamentalizmo pagal savo vahabitiškąją doktriną (*Vahabizmas* reikalauja grąžinti islamui jo „pirmąpradi grynumą“, o vieninteliu tikėjimo šaltiniu skelbia esant Koraną). Ši įtaka buvo ir yra stiprinama per pinigus.

Jėzuitas pateikė pavyzdį: 1973 m. staiga Minia gubernijoje Egipte moterys pradėjo nešioti galvą ir kūną dengiančius apsiaustus – nes Sau-

do Arabija už tai mokėjo pinigų, prilygstančius maždaug trečdaliui algos. Po to šis paprotys tapo normaliu ir net vyraujančiu. Net ir krikščionės moterys dėvi tokį apdangalą, kad nebūtų gatvėje kritikuojamos ar užgauliojamos. Panašiai papročius perėmė ir daugelis Saudo Arabijoje dirbusių egiptiečių. Saudo Arabija buvo tiek uždario, tiek fundamentalizmo šaltinis. Kitos Persų įlankos šalys šiek tiek pakantesnės, kai kurios leido pastatyti keletą kito tikėjimo šventovių.

Praėjusio šimtmečio aštuntojo dešimtmečio pabaigoje Irane įsigalėjo šiitų fundamentalizmas su Khomeini režimu. Tačiau jis nėra toks visuotinis: keliaujant po Iraną galima pamatyti daugiau laisvės papročiuose.

Esama ir sunitų fundamentalizmo, ir šiitų fundamentalizmo, bet pastarasis yra atviresnis ir intelektualiniu požiūriu. Tai, ką skaito šiitų imamas, vahabitui būtų nepatartina, net draudžiama ir baudžiama. Kun. Samir prisiminė dar vieną įvykį: mergina viename sunitų interneto portale paprašė pagalbos, rašant darbą apie XI š. islamo eruditą Avicena. Jai buvo patarta visai neskaityti „netikėlių“ tekstų. Jei šiitų imamas studijuoja ir nemažai kultūrinių temų, filosofiją, tai sunitų išsilavinimui itin

svarbu mintinai išmokti Koraną, nesidomint istorinėmis aplinkybėmis. Atmetamas proto vaidmuo, jį aiškinant. Priešingai, už ketinimą „savaip aiškinti“ gresia bausmės.

Saudo Arabija įvairovės nepripažįstantį fundamentalistinį vahabitišką skleidžia visame islamo pasaulyje. Jis įsigali ir ten, kur islamas buvo gana pakantus, mokėjo sugyventi su kitais – Egipte, Malaizijoje, Tunise, Indonezijoje, Filipinuose. Antai, Pakistano įstatymai dėl piktžodžiavimo, dėl kurių jau žuvo daug žmonių, atspindi vahabitišką. Arba Islamo valstybės (ISIS) vykdomos viešos bausmės beveik nesiskiria nuo kiekvieną savaitę Saudo Arabijoje vykdomų mirties bausmių, nukertant galvą ar nuplakimų religinio ritualo metu. Bet į šiuos žmogaus teisių pažeidimus žiūrima pro pirštus, nes Saudo Arabija yra turtinga sąjungininkė. Daugeliu požiūriu ISIS yra vahabitiškumo principų, sunitiško fundamentalizmo įgyvendinimas brutaliai, per jėgą. Vahabitiškas mąstymas neaplenkia ir tų centrų, kurie ilgą laiką buvo nuosaikūs islamo židiniai, kaip Al Azhar universitetas Egipte, lavinantis tūkstančius musulmonų imamų. Vahabitiškumas yra vienvaldis, nepripažįstantis kitų ir nepripažįstantis

kritikos, nė savikritikos. Kun. Samir pasakoja, kad ne kartą jam yra tekę matyti televizijos laidose svarstymus, kuriuose sunitas sako šiitui, kad Egiptas yra sunizmo žemė, tad pastarasis neturįs teisės čia būti, nors prieš jį sėdi toks pat egiptietis, kaip ir jis.

Šiitai islamo pasaulyje atsveria sunitų fundamentalizmą, bet jų palyginti nėra daug. Irano įtaka yra nepalyginamai mažesnė nei Saudo Arabijos, kuri skiria milijardus dolerių ne vien politinei, bet ir religinei įtakai, stato mečetes, apmoko imamus arba siunčia saviškius, moka jiems algas. Jei Saudo Arabija išpažintų tokį islamą, koks yra Tunise, padėtis pasaulyje būtų kitokia. Islamui reikia atsinaujinti. Tai nereiškia akiai viską perimti iš Vakarų, tačiau pasirinkti tai, kas iš tiesų yra teigiama ir naudinga. Yra musulmonų, kurie tai supranta, bet nežino, kaip tai padaryti arba nesiryžta, rašo jėzuitas islamo tyrinėtojas. Irano ir Saudo Arabijos konfliktas yra politinis, bet, giliau žiūrint, religinis, atspindintis skirtingą požiūrį į gyvenimą ir religiją, siekį stiprinti islamą tik pagal savo pasaulėvaizdį.

Vatikano radijas

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), **\$135** (1 klasės paštu)

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), **\$155** (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), **\$105** (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, **\$125** – rėmėjo, **\$165** – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, **redaktorės pad.** – Rima Žemaitytė-De Iuliis, **maketuotoja** – Akvilė Minkevičienė, **administratorė** – Aušra Trussow. Tinklalapis www.tevzib.com – **redaktorė** Andrea Benotaitė

Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada

Kaltinimai – iš klastočių

Jonas Noreika – generolas Vėtra, Lietuvos laisvės kovų dalyvis

Juozas Ambrazevičius-Brazaitis – 1941 m. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovas

Kazys Škirpa – diplomatas. Lietuvos visuomenės veikėjas

Algimantas ZOLUBAS

Vis nenurimsta žymius rezistencijos dalyvius Kazį Škirpą, Juozą Brazaitį ir Joną Noreiką dalyvavimu žydų genocide kaltinantys asmenys. Savo kaltinimams pagrįsti į viešumą jie vis mesteli įvairių „dokumentų“ ir „liudijimų“.

1941 m. birželio sukilimą surengė ir vykdė Lietuvių aktyvistų frontas (LAF), kurio iniciatorius ir vadovas buvo Lietuvos pasiuntinys ir įgaliotasis ministeris Vokietijai Kazys Škirpa. Kazio Škirpos atminimo ženklų panaikinimo siekiantys asmenys teigia, kad LAF'as savo antisemitiniais atsišaukimais, parengtais Berlyne ir perskaitytais pirmomis sukilimo dienomis Lietuvoje, neva prisidėjo prie holokausto, vos ne pradėjo jo.

Ta proga prisimintina, kad Izraelio istorikas Dovas Levinas yra paskleidęs žinią, jog sukilėliai, dar iki įžengiant vokiečių kariuomenei, 40-yje Lietuvos vietovių pradėję naikinti žydus. Pasak D. Levino, lietuviai žydus žudė ir Antrajam pasauliniam karui pasibaigus, jau sovietų okupuotoje Lietuvoje. Ešą, lietuviai, sugrįžę prie savo ydų, keliuose miesteliuose ir kaimuose nužudė išlikusius žydus, savo buvusius kaimynus (*Trumpa žydų istorija Lietuvoje*).

Tačiau Lietuvos istorikų atlikti tyrimai nepatvirtino, kad iki vokiečių atėjimo žydai buvo žudomi todėl, kad jie žydai (*Genocidas ir rezistencija, 2001, Nr. 1(9)*). Liudas Truska recenzijoje *Kai į istoriją žiūrime pro Holokausto prizmę*, monografijos *Lietuvių tautos sukilimas 1941 m. birželio 22-28 d* autoriai sovietų istoriografinės propagandos LAF'ui priskirtus antisemitinius dokumentus yra pripažinę akivaizdžiomis klastotėmis.

Jeigu teisus Dovas Levinas ir Kazio Škirpos kaltintojai, sukilimo pradžioje paskelbtuose LAF'o atsišaukimuose turėtume rasti įkvepiantį raginimą susidoroti su žydais. Sukilėliams užėmus

Kauno radiofoną, 1941 m. birželio 23 d. 9 val. 28 min. prabilo LAF'o štabo įgaliotinis Leonas Prapuolenis: „*Dėmesio! Dėmesio! Kalba Kaunas, Laisva ir Nepriklausoma Lietuva!*“ ir paskelbė LAF'o atsišaukimą: „*Tautiečiai, Vokiečių armija raudonuosius grobuonis iš Lietuvos baigia vyti. Lietuvių tauta, išvaduota iš jungo, ryžtasi gyventi vėl laisva, nepriklausoma. Jau sudaryta laikinoji vyriausybė ir jau perima valstybės vairą ir įstaigas į savo rankas. Grobuonys bėgdami plėšia turtą, naikina įmones, šaudo gyventojus. Tautiečiai, saugokite visuomenės ir privatų turtą. Darbininkai, organizuokite įmonių apsaugą. Valstybės tarnautojai, saugokite savo įstaigas ir neišduokite jų dokumentų bei turto. Lietuviai policininkai, savo gyvenamoje vietoje perimkite viešąjį saugumą į savo rankas. Informacijos ir instrukcijos skelbiamos nuolat per radiją ir spaudoje*“ (*Lietuvių tautos sukilimas 1941 m. birželio 22-28 d.*, psl. 198–199). Radijo laidos metu LAF'o vardu pristatyta Lietuvos laikinoji vyriausybė, kuri paskelbė atkurianti nepriklausomą Lietuvą. Kitas žinomas pirmosiomis sukilimo valandomis LAF'o štabo įgaliotinio Leono Prapuolenio perskaitytas LAF'o atsišaukimas – *Viskas Lietuvai! (Žemaičių Žemė, 1941 m. liepos 15 d., Nr. 3)*. Ir čia apie žydus – nė žodžio. Buvo Vokietijos kariuomenės ir Reicho kancelerio pasveikinimas – diplomatinio mandagumo apsimestinė išraiška, tikintis, kad atkurtoji nepriklausomybė ir sudarytoji Laikinoji vyriausybė bus pripažintos. Beje, Leonas Prapuolenis 1941 m. rugsėjo mėnesį už antinacistinę rezistencinę veiklą suimtas ir įkalintas Dachau koncentracijos stovykloje.

Jono Noreikos kaltintojai remiasi Aleksandro Pakalniškio prisiminimais *Per dvidešimtąjį amžių*, išleistais 1995 m. JAV. Juose A. Pakalniškis apkaltino Joną Noreiką įsakius sušaudyti Plungės žydus. LGGRT cen-

tro atliktas tyrimas paneigė A. Pakalniškio prisiminimuose Jonui Noreikai sviestą kaltinimą. Negana to, paaiškėjo, kad šiandieniniai kaltintojai remiasi atviro antisemito ir holokausto šalininko liudijimu. A. Pakalniškis prisiminimuose (*Per dvidešimtąjį amžių*, psl. 114) entuziastingai pritaria holokaustui: „Didelė vokiečių viešpatavimo Lietuvoje nauda būtų ta, kad galutinai ir radikaliai būtų apvalytas mūsų kraštas nuo žydų. Niekas negali nuiegti, kad žydų problema Lietuvoje egzistuoja. Žydai yra skaudulys Lietuvos kūne. /.../ Vokiečiai tą ligą gydo pačiu tikriausiu būdu – operacija. Jie išpjauna tą skaudulį, pašalina jį. Bėlieka užgydyti likusią žaizdą“. Tai K. Škirpos ir J. Noreikos kaltintojų neglumina.

Nelengva informaciniame kare tiems, kurie atstovauja tiesai. Nes jie turi tik ją, o meluojančioji pusė gali teigti bet ką, jai tinka ir klastotės.

Neabejotina, kad galutinis taikiny yra antisovietinis 1941 m. birželio sukilimas ir Lietuvos laikinoji vyriausybė. Todėl verta priminti, kad Lietuvos nedraugų mestas šešėlis sukilimui ir Laikinosios vyriausybės vadovui Juozui Ambrazevičiui-Brazaičiui buvo galutinai išsklaidytas 1975 metais. JAV Atstovų rūmų Teisės komiteto Imigracijos, pilietybės ir tarptautinės teisės pakomitečio (žydų tautybės) pirmininkas Joshua Eilberg 1975 metų sausio 13 d. raštu oficialiai kreipėsi į JAV Lietuvių bendruomenės krašto valdybos atstovą Algimantą Gečį, pranešdamas, kad kaltinimai Juozui Ambrazevičiui-Brazaičiui ir Laikinosios vyriausybės vidaus reikalų ministeriui Jonui Šlepečiui yra nepagrįsti, jie išbraukti iš įtariamų nacių karo nusikaltėlių sąrašo, nes nėra jų antižydiškos ir pronacistinės veiklos įrodymų. Išteisinančio dokumento autorius patikino tikis, kad tai padės sumažinti tas įtampas ir nusivylimus, kuriuos tie du vyrai ir jų draugai turėjo patirti.

Žinios iš Lietuvos

SUTEIKTI VU GARBĖS VARDAI

Lietuvos nepriklausomybės dienos išvakarėse Vilniuje Šv. Jonų šventovėje suteikti Vilniaus universiteto garbės daktaro vardai. Už išskirtinį indėlį į Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimą tarptautinėje erdvėje pagerbtas Islandijos politikas, ekonomistas ir diplomatas Jón Baldvin Hannibalsson. Garbės daktaro vardas taip pat suteiktas Renselerio politechnikos instituto profesoriui Michael Shur. Mokslininkas įvertintas už iškilus darbus puslaidininkų fizikos ir optoelektronikos srityje. Abu svečiai glaudžiai bendradarbiauja su Vilniaus universitetu.

J. B. Hannibalsson, Lietuvos laisvėjimo dešimtmečiu būdamas Islandijos užsienio reikalų ministru, atkakliai ragino visus siekti Baltijos šalių valstybingumo pripažinimo. Dėl asmeninio jo indėlio Islandija tapo pirmąja užsienio valstybe, vasario 11 d. de jure pripažinusia 1990 m. kovo 11 d. atkurtą nepriklausomą Lietuvos valstybę. VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute 2013 m. pavasario semestre jis dėstė didelio studentų

susidomėjimo sulaukusį kursą Teorinis ir praktinis žvilgsnis į mažąsias tautas tarptautinėje sistemoje. J. B. Hannibalsson apdovanotas Sausio 13-osios atminimo medaliu, LDK Gedimino ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi, yra Vilniaus garbės pilietis.

Prof. Michael Shur tarp užsienio mokslininkų pirmąja pagal bendrą su Lietuvos tyrėjais straipsnių, paskelbtų per pastarąjį dešimtmetį, skaičių. Jis organizavo daugelio VU mokslininkų stažuotes Renselerio politechnikos institute, skaitė paskaitas, 2003 m. pirmininkavo NATO Pažangiųjų tyrimų seminarui Vilniuje, nuo 2009 m. yra Lietuvos mokslų akademijos užsienio narys.

Vilniaus universiteto garbės daktaro vardą gali gauti iškilūs Lietuvos ir užsienio mokslininkai, meno ir visuomenės veikėjai, itin nusipelnę vykdant veiklą, atitinkančią universiteto misiją. VU turi 56 garbės daktarus, tarp jų – prezidentas Valdas Adamkus, pirmasis Čekijos prezidentas Václav Havel, Nobelio premijos laureatas Robert Huber ir kiti.

APTARTAS LIETUVOS IR ŠIB BENDRADARBIAVIMAS

Finansų viceministeris Algimantas Rimkūnas su Suomijos nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi Lietuvoje Harri Kaleva Maki-Reinikka ir Šiaurės ministerių tarybos biuro Lietuvoje vadovu Bo Harald Tillberg aptarė Lietuvos ir Šiaurės investicijų banko (ŠIB) bendradarbiavimą ir pasirengimą artėjančiam banko 40-mečiui. ŠIB yra tarptautinė Šiaurės ir Baltijos valstybių finansų institucija, kurios akcininkai yra Danijos, Estijos, Islandijos, Latvijos, Lietuvos, Norvegijos, Suomijos ir Švedijos vyriausybės. Bankas finansuoja privačius ir viešuosius projektus šalyse narėse bei už jų ribų. ŠIB

suteikti aukščiausio kredito reitingai – AAA (Standard & Poor's) bei Aaa (Moody's). Lietuva ŠIB narė yra nuo 2005 m., mūsų valstybei priklauso 2% šio banko įstatinio kapitalo. ŠIB yra suteikęs paskolas Klaipėdos jūrų uosto rekonstrukcijos, geležinkelių modernizavimo, elektros perdavimo tinklų atnaujinimo, suskystintųjų gamtinių dujų terminalo statybų projektams įgyvendinti. Be to, 2009 m. ir 2015 m. ŠIB suteikė Lietuvai paskolas (kiekvienos vertė 100 mln. eurų) viešųjų pastatų ir gyvenamųjų namų energijos vartojimo veiksmingumui gerinti.

VĖLINĖS – POILSIO DIENA

Siūloma įteisinti dar vieną šventę – lapkričio 2-ąją – Mirusiųjų atminimo (Vėlinės) dieną. Tokį Darbo kodekso papildymo projektą įregistravo Seimo nariai Edvardas Zakaris, Alma Monkauskaitė ir Edmundas Jonyla. Jeigu Seimas pritartų, įmonėse, įstaigose ir organizacijose būtų nedarbama kiekvienų metų lapkričio 2-ąją – Mirusiųjų atminimo (Vėlinių) dieną. Lietuva 2006 m. patvirtino UNESCO Nematerialaus kultūros paveldo konvenciją, pagal kurią būtent Vėlinės turėtų susilaukti išskirtinio statuso – kaip ypatingu savitumu ir gyvybingumu pasižyminti mirusiųjų pagerbimo tradicinė šventė. Etninės kultūros globos

taryba irgi siūlo lapkričio 2-ąją – Vėlinės įteisinti kaip švenčių dieną. Lietuva šiuo metu turi 15 švenčių dienų, tačiau iš jų 3 šventės būna tik sekmadieniais (Velykų sekmadienis, Motinos ir Tėvo dienos). Skaičiuojant švenčių dienų skaičių be šventinių sekmadienių ir šeštadienių, Lietuva kasmet turi tik 12 švenčių dienų. Tiek pat švenčių dienų be šventinių sekmadienių ir šeštadienių turi 6 valstybės – Austrija, Belgija, Čekija, Latvija, Lenkija, Slovėnija. Daugiau už Lietuvą švenčių turi Kipras, Slovakija, Malta, Prancūzija, Ispanija ir kitos valstybės, mažiau – Suomija, Italija ir Graikija, Estija, Norvegija.

Pagal Lietuvos spaudą parengė **S. Katkauskaitė**

DRAUGE RAŠYKIME SAVO TAUTOS ISTORIJĄ

Loreta TIMUKIENĖ,
LTSC vicepirmininkė

Šiandien kalbant apie išeivijos archyvų padėtį ir ateitį, klausimų yra daugiau nei atsakymų. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad archyvai, kuriuose saugoma įvairi archyvinė medžiaga, nereikalauja kažkokio ypatingo mūsų visų rūpesčio. Tačiau pagalvojus ir įsigilinus, kad tuose archyvuose saugomi išskirtiniai, originalūs dokumentai, nuotraukos, įrašai, kurių nerasta niekur kitur, imi suvokti, kad šie archyvai atlieka ir autentiškumo patvirtinimo funkciją – čia saugoma atmintis, galimybė suprasti savo ištakas ir nuolat prie jų sugrįžti. Suvokus tai, kyla klausimas – kas vis dėlto turi prisiimti atsakomybę už šios atminties išsaugojimą? Lietuva, išeivija, mes visi..? Atrodo, šis

I dainų šventę Čikagoje iš Indianapolio atvykusi Sigita Nusbaum apžiūri LTSC parodą apie dainų švenčių istoriją

klausimas kol kas kybo ore, apie jį kartas nuo karto pasvarstoma spaudoje, archyvarų susirinkimuose, tačiau esminio atsakymo nėra ir turbūt dar greitai laiku nebus – juk žinom, kad pačioje Lietuvoje nemažai archyvų reikia tvarkyti, skaitmeninti, tam irgi reikalingi nemaži pinigai. Laimei, šiandien šiaurės Atlanto dar turime entuziastų ir rėmėjų, kuriems rūpi išeivijos archyvų išsaugojimas ir išlaikymas, tačiau šis klausimas, kaip ir kiti su mūsų turimų vertybių išsaugojimu susiję reikalai, vis dėlto reikalauja didesnio dėmesio ir platesnio aptarimo. Juk negalime leisti, kad per šimtmečius kaupti turtai būtų prarasti ar išblaškyti, o pasigirstantys siūlymai išeivijos archyvus siųsti į Lietuvą dažniausiai būna nepamatuoti. Kodėl? Gyvename atvira pasaulyje, kuriame technologijos padeda labai greitai surasti ir pasinaudoti už tūkstančių kilometrų esančia informacija, todėl dažnai netenka prasmės svarstymai, kur geriau laikyti archyvus. Šiandien turėtumėm galvoti, kaip juos padaryti lengvai pasiekiamus tiems, kuriems jie įdomūs ir reikalingi. Šiandieniniame pasaulyje daugelis žmonių pradeda jaustis „benamiais“ ir ima rūpintis šalia esančiais dalykais, kurie yra svarbūs jų tapatybei. Manau, galimybė po ranka turėti informaciją, padedančią žmonėms spręsti tapatybės klausimus, yra labai svarbi archyvų misija šiandien. Pripažinkime – mums, gyvenantiems toli nuo tėvynės, yra svarbus žinojimas, kad šalia turime akivaizdų, tikrą mūsų išskirtinumo liudijimą – lietuviškas šventoves, mokyklas, spaudą, archyvus, muziejus, kapines, paminklus, kryžių kalnelius, be kurių ištirtumėm tautų ir kultūrų vandenynę kaip bespalvis lašas.

Savo straipsnyje bandysiu apžvelgti vieno iš tokių mūsų tapatybės liudijimų saugančių centrų vienerių metų veiklą ir kartu pasvarstyti – ar tikrai mums pavyks išsaugoti ateinančioms kartoms visa tai, ką būtina išsaugoti?

Įvairūs projektai

Šalia kasdieninių darbų – archyvų tvarkymo, aprašymo, lankytojų priėmimo, ieškomos medžiagos suradimo ir pateikimo, įvairios medžiagos skaitmeninimo – Lituanistikos tyrimo ir studijų centro darbuotojai

LTSC tarybos pirmininkas dr. Robertas Vitas (iš k.), LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas

vykdo ne vieną projektą, siekdami archyvus padaryti prieinamesnius, plačiau žinomus.

2015 m. pradėjome naujus darbus, savo veiklą pristatydami Čikagoje ir jos apylinkėse veikiančioms lietuvių bendruomenėms. Vasario pradžioje J. Žilevičiaus-J. Kreivėno muzikologijos archyvo direktorė Genė Razumienė dalyvavo LR gen. konsulato surengtoje pamokoje Čikagos elitinių mokyklų „GEMS Academy“ mokiniams, kur ji pristatė lietuvių liaudies muziką, instrumentus ir meno dirbinius. Kovo 29 d. LTSC valdybos pirmininkas dr. Augustinas Idzelis Klyvlандe, OH, Akademinių skautų sąjungos renginyje skaitė paskaitą *Baisiojo birželio faktai ir kontroversija*. Lapkričio 8 d. Lemonte, Pasaulio lietuvių centre, Lietuvių dailės muziejuje, vyko LTSC popietė *JAV lietuvių muzikinės veiklos istorija*. Joje neseniai Lietuvoje išleista monografija *Lietuvių muzikinė kultūra Jungtinėse Amerikos Valstijose 1870-1990* pristatė knygos autorė Klaipėdos

pristatytos Vakarų pakrantėje. Pavasariop abi parodos, kurių rėmėjai – Lietuvių fondas ir JAV Lietuvių bendruomenė, keliaus į Kanadą, ten jas apžiūrėti turės galimybę ne vienos Kanados lietuvių apylinkės žmonės. Nuoširdžiai dėkojame visiems, paskolinusiems ar dovanojusiems savo archyvinę medžiagą šioms parodoms, taip pat tiems, kurie jas padėjo pristatyti savo vietovėse. Prisidedame ir prie kitų rengėjų organizuojamų parodų.

Šiomet laukia dar vienas didelis projektas – birželio 30-liepos 3 d. Baltimorėje vyksiančiai XV šokių šventei skirta paroda, pasakosianti apie Šiaurės Amerikos lietuvių šokių švenčių istoriją. Su šventės ruošos komitetu jau aptarėme parodos turinį, kreipiamės į praėjusių švenčių dalyvius, vadovus, fotografus – jeigu savo archyve turite įdomios medžiagos (aiškių nuotraukų, dokumentų, emblemų ir pan.), maloniai prašome ją

LR prezidentas Valdas Adamkus apžiūrėjo LTSC paruoštą parodą apie sportą

pasidalinti su mumis – jeigu rodimus norėsite pasilikti, mes pasidarysime kopijas, o originalus grąžinsime. Daugiau informacijos tel. 773-434-4545 arba el. paštu info@lithuanianresearch.org

LTSC darbuotojai Jaunimo centro, kuriame yra įsikūręs Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, metiniame pokylyje. Stovi iš k.: Vytautas Beleška, Tarybos pirmininkas dr. Robertas Vitas, dr. Indrė Antanaitis-Jacobs, Loreta Timukienė, Kristina Lapienytė, Regina Idzelienė. Sėdi iš k.: Valdybos pirmininkas dr. Augustinas Idzelis, Juozas Bendikas, Enata Skrupskelytė ir Gediminas Indreika Ntr. Audronės Sidaugienės

universiteto dėstytoja prof. dr. Danutė Petrauskaitė ir muzikas Alvydas Vasaitis. Šios vertingos knygos pasirodymas – puikus liudijimas, kad išeivijos archyvuose sukauptas turtas šiandien yra nesunkiai prieinamas ir Lietuvai. Siekdami plačiau supažindinti su LTSC veikla, informaciją apie mūsų darbus siunčiame į JAV ir Kanados lietuvišką spaudą, beveik kiekvieną dieną pasirodo naujos žinutės LTSC Facebook'o paskyroje, kurią kasdien aplanko šimtai lankytojų.

Parodos

Supažindindami su turima archyvine medžiaga ir mūsų turtingu paveldu, ruošiamo įvairias parodas. Paroda *Atversim dainų švenčių skrynių* pasakojo apie turtingą Šiaurės Amerikos lietuvių dainų švenčių istoriją – ši paroda 2015 m. liepos pradžioje buvo pristatyta Čikagoje vykusioje X Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventėje, vėliau ją galėjo apžiūrėti Pasaulio lietuvių centre Lemonte esančio Lietuvių dailės muziejaus lankytojai. Kita mūsų paroda *Sportas JAV lietuvių gyvenime* pirmą kartą buvo pristatyta gegužės pradžioje Pasaulio lietuvių centre Lemonte vykusio krepšinio turnyro Ambasados taurei laimėti metu. Rugsėjo mėnesį abi parodos keliavo į Klyvlاندą, kur vyko JAV Lietuvių bendruomenės XXI Tarybos sesija ir ŠALFASS suvažiavimas, vėliau jos buvo

Svečiai

Retai būna tokių dienų, kad Centro durų nepravertę artimesni ar tolimesni svečiai. Praėjusią vasarą mūsų archyvuose porą mėnesių praleido Vytauto Didžiojo universiteto doktorantė Ina Vaisiūnaitė – ji rinko medžiagą apie Amerikos lietuvių bendruomenės audio-vizualinės žiniasklaidos raidą. Spalio pabaigoje svečiai iš St. Petersburg, FL, Mary Umans ir Joseph Jakubauskas domėjosi mūsų turimais perkeltųjų asmenų (*Displaced Persons*) stovyklų archyvais – jie kuria dokumentinį filmą *Displaced*, pasakosiantį apie lietuvių, II Pasaulinio karo pabaigoje pasitraukusių į Vakarus. Mūsų svečiai ypač domėjosi nuotraukomis, kuriose atsispindi DP stovyklų gyvenimas

– ne tik buitį, bet ir aktyvi kultūrinė veikla. Kita mūsų viešnia – režisierė Ramunė Rakauskaitė, šiuo metu gyvenanti Lietuvoje, pas mus lankėsi jau ne pirmą kartą. Šį kartą ji domėjosi mūsų turima sovietmečiu Lietuvoje apsilankiusių JAV lietuvių filmuota medžiaga, kurią režisierė žada panaudoti savo būsimame filme. Lauksime abiejų filmų premjerų.

Bendradarbiavimas

LTSC bendradarbiauja su įvairiomis JAV lietuvių organizacijomis ir Lietuvos įstaigomis. Jau kelinti metai tęsiasi puiki partnerystė su Iliinojaus universiteto (Čikagoje) Pasaulio lietuvių bendruomenės lituanistikos katedra, kuriai vadovauja prof. Giedrius Subačius. Šio universiteto Lietuvių kultūros kurso studentai atvyksta pas mus padirbėti, už savanorišką darbą jie gauna papildomas įskaitas. Toliau bendradarbiaujame su Lietuvos valstybinės Martyno Mažvydo bibliotekos (LNB) Lituanistikos skyriumi – kartu bus ruošama virtuali paroda, skirta 70-metį minėsiems lietuvių rašytojų draugijai.

Tęsiasi LTSC bendradarbiavimas su Lietuvos edukologijos universitetu (LEU) – kovo mėn. pas mus svečiavosi šios aukštosios mokyklos Visuotinės istorijos katedros vedėjas prof. Juozas Skirius.

Nukelta į 7-ą psl.

Darbai verti atminimo

A. a. Antanas Vytautas Dundzila

Praėjusios vasaros pabaigoje Jungtinėse Valstijose, Port Orange, Floridoje mirė lietuvių žurnalistikai nusipelnęs žmogus Antanas Vytautas Dundzila (1932-2015) – inžinierius informatikas, publicistas, redaktorius. Iškeliavo tyliai, Lietuvoje beveik nepastebėtai. O šviesus jo atminimas, kruopštus, gambiai, išvermingai daugelį metų vykdytas žurnalistinis darbas verti nuoširdžios pagarbos. Būtų prasminga parengti ir išleisti jo raštų tomą.

Turėjau garbės Antaną Vytautą Dundzilą pažinoti asmeniškai. Redagavau laikraštį *Kauno laikas*, kai sulaukiau jo laiško iš Vašingtono ir pasiūlymo bendradarbiauti. Tai buvo 1994 m. pabaigoje. Iki tol nieko apie jį nežinojau ir jo straipsnių nebuvau skaitęs. Tačiau laiškas kalbėjo pats už save. Buvo akivaizdu, kad rašo patirties žurnalistikoje turintis išvalgęs gyvenimo stebėtojas, sklandžiai ir aiškiai dėstantis savo mintis. Nedvejodamas sutikau ir pakviečiau bendradarbiauti.

Pasakyti, kad nenusivyliau būtų labai netikslu. Antanas tapo tikru atradimu mūsų laikraščiui ir net vienu iš labiausiai skaitomų autorių. Jo straipsnius palankiai vertino skaitytojai, jie tapo netgi laikraščio tam tikro išskirtinumo požymiu. Niekur kitur Lietuvoje A. Dundzilos straipsniai reguliariai nebuvo spausdinami.

Per pusantrų mūsų bendradarbiavimo metų *Kauno laikas* paskelbė net 45 A. Dundzilos straipsnius. Jį domino labiausiai nepriklausomos Lietuvos valstybingumo raida, lietuvių tautos likimas, pergyventos istorinės dramos ir jų atspindžiai dabarties žmonių sąmonėje. Rašė tokiomis temomis, kurioms pagrindiniai žiniasklaidos kanalai daug dėmesio, juolab – gilesnio, neskiria.

Antaną ypač domino rezistencijos istorija. Ne vien Lietuvos, bet kitų Baltijos valstybių. Jis rašė apie laisvės kovas ir kėlė rimtus klausimus tuo metu, kai kiti dar apie tai ne daug kalbėjo: "partizanai – laisvės kovotojai ar karo nusikaltėliai?" Parašė kelių straipsnių ciklą *Sukaktys, kurių neminime*, iškeldamas svarbius rezistencijos istorijos įvykius, kurie nėra įsirežę į žmonių sąmonę, bet yra svarbios gairės Lietuvos kelyje į laisvę. Rašė ir apie partizanus pokario Estijoje, už Lietuvą žuvusį amerikiečių leitenantą Samuel J. Harris. Pasakojo apie Holokausto muziejų Vašingtone, Lietuvai nusipelnusį amerikietį Lane Kirkland, baltistikos studijas JAV Vakaruose.

A. Dundzilą domino Baltijos valstybių saugumas ir jų pajėgumas pasitikti iššūkius. Jis sekė jų ginkluotųjų pajėgų kūrimosi eigą, vertino raidą, matė ją dabartyje ir istorinėje perspektyvoje. Atitinkamai ir rašė: *Lietuvos, Latvijos ir Estijos karinės pajėgos amerikiečio kariškio akimis, Estijos generolas Aleksander Einseln, Istorija ir istorijos politizavimas*.

Paskelbė didelį, vertingą 6 straipsnių ciklą apie diplomata ir kandidata į Lietuvos prezidentus Stasį Lozoraitį jaunesnįjį. Ieškojo panašumų ir skirtumų tarp Vasario 16-sios ir Kovo 11-osios. Net mėgino žvelgti į šias istorines datas: kas buvo Vasario 17-oji ir Kovo 12-oji? Pagarbiai vertino 1941 m. birželio sukilimą, nagrinėjo jo politinius ir moralinius nuopelnus, analizavo jį skaičių, įvykių, vardų šviesoje, minėjo pasižymėjusius sukilime asmenis. Nesvetimas Antanui buvo ir humoro jausmas. Parašė ne vieną straipsnį, pritaikytą balandžio 1-ajai ar kitai linksmesnei progai: *Tikėsit ar ne?, Kvailystės, Karikatūros spaudoje ir gyvenime*. Jo humoras buvo subtilus, turėjo angliško sąmojaus ypatybių.

Man perėjus dirbti į kitą darbą, ryšys su Antanu nutrūko. Tiesiog kiekvienas buvom panirę į savus darbus. Pažintis atsinaujino 2012 m., kai viešėjau Amerikoje, pristatinėdamas do-kumentinį filmą *Pavergtųjų sukilimas*. Į filmo peržiūrą St. Petersburg FL, Lietuvių

Darbštus ir kūrybingas lietuviškos spaudos steigėjas, autorius, publicistas, istorinės atminties puoselėtojas A. Dundzila

klubo namuose atvyko ir Antanas. Jis pagyrė mūsų darbą (prod. Saulius Bartkus, rež. Algis Kuzmickas), pasidžiaugė, kad sukilimo 70-metis buvo deramai pažymėtas.

Deja, daugiau pabendrauti sąlygų nebuvo. Grįžus į Vilnių, el.paštu pasikeitėme keletu laiškų, kol vėl susitikome 2013 m. lapkričio 9 d. tame pačiame St. Petersburg. Tiksliau, jis mane pasiėmė iš gretimo miestelio ir pakvietė praleisti dieną šiame puikiame Floridos mieste. Pagrindinis mūsų apsilankymo tikslas buvo Salvador Dali muziejus St. Petersburg. Antanas buvo geras S. Dali kūrybos žinovas ir mano puikus vadovas tame muziejuje ir mieste. Tai buvo savotiškas mūsų atsiveikinimas. Šiltas, draugiškas, nuoširdus. Tačiau jautėsi, kad Antanas nebėra tas energijos ir idėjų fontanas, kokį jį pažinojau iš laiškų ir straipsnių 1995-1996 metais. Sveikata man nesiskundė, tačiau galėjai justti tam tikrą filosofinę rimtį. Kažkokį sukauptą, gal net ilgesingą žvilgsnį į pasaulį. Tai krito man į akis. Nemaniau, kad matomės paskutinį kartą. Bet taip atsitiko.

Lieka paminėti pagrindinius jo gyvenimo faktus. 1944 m. su tėvais pasitraukė į Vakarus. Mokėsi lietuvių gimnazijoje Vokietijoje. Baigė gimnaziją 1951 m. Čikagoje. 1951-1955 m. studijavo mechaninę inžineriją Ilinojaus universitete, įgijo bakalauro laipsnį. 1958 m. tapo Kalifornijos technologijos universiteto magistr. Dėstė įvairius matematikos ir elektroninių skaičiavimo mašinų taikymo kursus Čikagos regiono universitetuose. Dalyvavo skautų veikloje, 1960-1963 m. jiems vadovavo. Veikė JAV lietuvių bendruomenėje, 1986-1987 m. vadovavo Vašingtono apylinkei. Gavęs JAV valdžios Fulbright stipendiją, 1981 m. rudenį tris mėnesius Vilniuje ir Rygoje skaitė paskaitas apie skaičiavimo mašinas.

1954-1955 m. žurnalo *Lituanus* steigėjas, pirmojo kolektyvo vyr. redaktorius ir vienas iš vėlesnių redaktorių. Žurnalo *Mūsų Vytis* redaktorius, 1961 m. Lietuvių enciklopedijos bendradarbis, nuolatinis žurnalų *Skautų aidas*, *Mūsų Vytis*, *Aidai*, dienraščio *Draugas*, savaitraščio *Dirva* autorius. Laimėjo keturis novelių konkursus, 1998 m. apdovanotas Lietuvių bendruomenės žurnalistikos premija. Visus gautus premijų pinigus skyrė Lietuvoje atsikuriantiems skautams, Lietuvos pasiuntinybei Vašingtone, bolševizmo aukoms Lietuvoje ir Alytaus Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazijai.

Vidmantas Valiušaitis

Kanados įvykių apžvalga

GYVENTOJŲ SURAŠYMAS - 2016

Kanados valdžia tebeieško tūkstančių darbuotojų gyventojų surašymui 2016 m. Buvo numatyta šiuo tikslu įdarbinti 35,000 žmonių, tačiau jų neužtenka. "Mes vis dar priimame naujus darbuotojus," – sakė *StatsCan* atstovas André Lengdon. – "Darbo iš tiesų daug." Už darbą mokama nuo \$16.31 iki \$19.91 per valandą, o dirbti reikės nuo kovo iki liepos. Darbuotojai turi būti ne jaunesni negu 18 metų, legalūs Kanados gyventojai ir turėti kompiuterius. 2016 m. gyventojų surašymas bus pirmasis nuo 2006 m., kai įtraukiami ilgi klausimynai, kuriuos užpildyti turės kas ketvirto namo gyventojai.

Konservatorių vyriausybė buvo panaikinusi tokius klausimynus, kaip privalomus, 2011 m. ir pakeitė juos savanoriškais, už ką specialistų, verslo tyrėjų ir planuotojų, kurių darbas pagrįstas tiksliais duomenimis, buvo kritikuojama. J. Trudeau vyriausybė patvirtino ilgąjį klausimyną privalomu, praėjus dienai po priesaikos praėjusių metų lapkritį. Daugiau kaip 14 mln. namų gyventojų turės užpildyti pateiktus klausimynus, kurie jiems bus pradėti siųsti gegužės 2 d. Į klausimus atsakyti galima raštu ir išsiųsti paštu arba užpildyti kompiuteriu ir išsiųsti elektroniniu paštu.

PIGESNI BŪSTAI KALGARYJE

Kai namų kainos Vankuveryje nekontroliuojamai kyla, pelno nesiekianti organizacija, priklausanti Kalgario miestui, *Attainable Homes* sukūrė programą, kuri padeda mažiau uždirbantiems įsigyti būstą pigiau. *Attainable Homes* vadovas John Harrop teigia, kad jų siūloma programa padeda žmones įtraukti į rinką, gauti pelno, kuris skiriamas statyti daugiau tokių namų. "Pirkėjas sumoka \$2,000 pradinio įnašo, bankas suteikia 95% paskolos, o mes skoliname likusius 4-5%." *Attainable Homes* padeda šeimoms, kurių metinės pajamos neviršija \$90,000 ir kurios būstą perka pirmą kartą. Pirkėjai

turi pasižadėti, kad tai bus jų vienintelis namas ar butas, kuriame jie gyvens visą laiką, o kai nutars jį parduoti, dalis lėšų, gautų, pakilus būsto kainai, bus atiduota minėtai programai ir naudojama naujų namų statybai.

Attainable Homes siūlo vieno – trijų miegamųjų kambarių butus ir *townhomes* už vidutiniškai \$220,000. "Perkame daug būstų vienu metu, patys įrengiame, todėl kaina truputį žemesnė negu rinkoje. Jie kuklesni, juose nebus marmuru ar granitu dengtų spintelių, o vietoje medinių grindų – kiliminė danga", – sako J. Harrop. Jis mano, kad ši programa turėtų tikti ir Vankuveriui.

KLIMATAS ŠILTĖJA

Yukon College Northern Climate ExChange atlikti tyrimai, surinkus įvairių įstaigų atidžiai atliktų tyrimų duomenis skirtingose Yukon teritorijos vietose, parodė, kad ten klimatas šiltėja dvigubai greičiau negu pietinėje Kanadoje ar visoje planetoje. „Manau, kad Šiaurė yra ypatingai svarbi visos planetos klimatui: jeigu ten prasidės pasikeitimai, jie vystysis labai greitai“, – pasakė tyrimo ataskaitos autorius John Streicker. Tyrimų duomenimis, Yukon metinės temperatūros vidurkis pakilo 2°C, o žiemos vidutinė

temperatūra yra 4°C per pastaruosius 50 metų. J. Streicker pažymi, kad, nors ūkininkams šiltėjantis Yukon klimatas gal ir atrodo patraukliai, priešasčių rūpintis yra daug. Pavojingi vis dažnėjantys potvyniai ir tirpsiantis amžinasis įšalas: juk ant įšalusios žemės nutiesti keliai ir pastatyti pastatai. Didėja miškų gaisrų pavojus.

Ataskaita buvo peržiūrėta daugelio organizacijų, tyrinėtojų, valdžios departamentų bei *Yukon First Nations* tarybos. Tyrimų išvadas ketinama nuolat papildyti naujais duomenimis.

NEŠALTŲ DIENŲ PAVOJUS

Toronto mokslininkas Ray Copes sako, kad vidutinės temperatūros svyravimai nešaltomis dienomis yra patys pavojingiausi žmonėms. Tyrimas buvo atliekamas *Public Health Canada* bei *Health Canada* užsakymu ir buvo nustatyta, kad žiemą, kai temperatūra nukrenta 5°C žemiau, miršta daugiau septyniais žmonėmis per dieną, o vasarą, kai temperatūra pakyla 5°C, miršta keturiais žmonėmis daugiau. Atliekant tyrimą, buvo kreipiamas dėmesys į dienas, kurių vidutinė temperatūra 0°C, o vasarą 23°C. Žiemą žmonės mirė dėl širdies ir kraujagyslių,

o vasarą – dėl kvėpavimo sistemos ligų. Šiame tyrime apie tai nieko nesakoma, tačiau kiti tyrimai teigia, kad temperatūros keitimais turi įtakos kraujo apytakai, todėl mirčių daugėja, kai lauke atšąla. "Dauguma iš mūsų, kai lauke temperatūra nukrenta, galime nustatyti termostatus taip, kad namuose būtų norima temperatūra, bet daug yra žmonių, kurie to padaryti negali", – pasakė R. Copes, kalbėdamas apie benamius. Kitas jo tyrimas bus apie tai, kaip oro atšalimas paveikia būtent juos.

Pagal Kanados spaudą parengė **R. Žemaitytė**

KARALIAUČIUS

Mokomės pažinti Lietuvą

Pilkalnio ir Lazdynų mokyklose jau ketvirtus metus veikia lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvas, kurį lanko ne tik lietuvių kilmės vaikai, bet ir kitų tautybių mokiniai, norintys išmokti lietuvių kalbos, praplėsti savo žinias apie Lietuvą, susipažinti su lietuvių kultūra, papročiais, tradicijomis.

Praėjusiais metais dalyvavome renginiuose, kuriuos ruošia regioninė lietuvių kalbos mokytojų sąjunga: lietuvių kalbos olimpiadoje, vaikų festivalyje “Skambėk, skambėk, lietuviška dainele”, lietuvių kultūros šventėje ir kt.

Kasmet švenčiame Velykas, Kalėdas, Motinos ir Tėvo dienas, rengiame mokinių ir jų tėvų susitikimus gamtoje. Tokie susibūrimai labai suvienija tautiečius, sudaro galimybę kartu su vaikais padainuoti lietuvių liaudies dainų, pažaisiti lietuvių liaudies žaidimų. Abiejose mokyklose padidėjo mokinių, lankančių lietuvių kalbos fakultatyvą ir lietuviškus ansamblius, skaičius. Vaikų ansamblis “Malūnėlis” ne kartą

Praėjusių švenčių prisiminimai

PANEMUNĖJE

Kasmet, metams baigiantis, Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos mokytojų sąjungos pirmininkas Aleksas Bartnikas, Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos Čikagoje atstovas Lietuvoje Jonas Glinskis ir Karaliaučiaus krašto lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Šamborskis sukviečia į Panemunę Karaliaučiaus krašte dirbančius lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojus, lietuvių ansamblių vadovus aptarti prabėgusių metų ir ateities planų. Karaliaučiaus krašto vidurinėse mokyklose lietuvių kalbos ir etnokultūros besimokantys vaikai, jų tėveliai, mokytojos susipažino su lietuviškais Kalėdų papročiais ir tradicijomis, puošė klases. Mokiniai deklamavo eilėraščius, padainavo lietuvių liaudies dainų, žaidė žaidimus, vaidino. Labai nuoširdžiai su vaikais dirba mokytojos Emilija Algaudė Bukontienė (Kraupiško vidurinė mokykla), Tatjana Rodenko (Stalupėnų ir Eitkūnų vidurinės mokyklos), Vida Martišauskienė

tapo įvairių konkursų ir festivalių nugalėtoju. Šių metų vasarą lankėmės Lietuvoje, dalyvavome Joninių šventėje ant Rambyno kalno, Vištytyje – “Rasos Sūduvoje”, keliavome po Druskininkus, dalyvavome Karaliaučiaus kaimų kultūros klubų konkurse, kur gavome antro laipsnio diplomus. Surengėme festivalį *Laiko malūnas*, į kurį pakvietėme vaikų bei suaugusiųjų meno saviveiklos kolektyvus bei visus, mokančius groti, šokti, dainuoti, deklamuoti lietuviškus eilėraščius.

Gruodžio 12 dieną mūsų gyvenvietėje Lazdynų miestelyje vyko XIV-asis vaikų festivalis *Skambėk, skambėk, lietuviška dainele*. Šventėje dalyvavo visi mano vadovaujami meno saviveiklos kolektyvai: Pilkalnio vaikų folkloro ansamblis „Malūnėlis”, vokalinė grupė “Saulutė”, Lazdynų miesto vaikų ir jaunimo centro ansamblis “Šaltinėlis”.

Pinigine premija buvo apdovanotas mūsų vaikų folkloro ansamblis “Malūnėlis” ir vokalinė grupė “Saulutė”, kuri renginio metu atliko Karaliaučiaus pedagogės ir poetės Rūtos Leonovos autorinę dainą. Už šią premiją pirkome naują armoniką. Lietuvos konsulas Tilžėje apdovanojo visus folklorinius ansamblius.

Alma Balaikaitė-Janvariova, lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytoja

(Ragainės 2-oji vidurinė mokykla) bei Laima Meščeriakova, Stela Skūrina (Karaliaučiaus miesto L. Rėzos vardo sekmadieninė mokykla).

Inf.

...IR KRAUPIŠKE

Kasmet mokykla “Vilniaus lietuvių namai”, kur mokosi lietuvačiai iš viso pasaulio, organizuoja įvairių konkursų. Mūsų mokyklos moksleiviai taip pat dalyvavo šiųmetiniame konkurse “Kalėdų senelio pirštinė”. Mokiniai piešė, karpė, lipdė, kartu su mamytėmis ir močiutėmis mezgė, nėrė vąšeliu įvairaus dydžio pirštines, paruošė jų parodėlę. Keturių moksleivių darbai pasiūsti į “Vilniaus lietuvių namus”.

Gruodžio 8 d. mokykloje buvo surengtas įvairių tautų festivalis. Kiekviena klasė turėjo pristatyti atskirą šalį. Kas savaitę degėme po vieną žvakę: Pranašo, Betliejaus, Piemenėlių ir Angelų. Paruošėme stendą apie Kalėdas, piešėme atvirukus, piešinius kalėdine tematika, karpėme snaiges, angeliukus. Dėkojame visiems, prisidėjusiems, kad Karaliaučiaus krašto lietuviukai galėtų švęsti lietuviškas Kalėdas.

Emilija Algaudė Bukontienė, Kraupiško vidurinės mokyklos mokytoja

Lietuvių telkiniuose

AUSTRALIJA

Melbourno lietuviai švenčia Australijos dieną

Tėviškės aidai, Australijos lietuvių periodinis leidinys, šiemet vasario 8d apminėjo 60-ties metų leidybos sukaktį. Jo leidėjai – Australijos lietuvių katalikų federacijos valdyba – ta proga vasario mėnesio laidoje prisiminė pirmojo numerio sveikinimus ir linkėjimus, kituose puslapiuose skaitytojus supažindina su dabartinio gyvenimo įvykiais.

Melbourno lietuviai dalyvavo Australijos dienos šventėje. Nuo 1994 metų sausio 26 dieną visame žemyne švenčiama Australijos diena. Šią dieną rengiama Australijos bendruomenių ir organizacijų eiseną. Šiemet joje dalyvavo 2,500 žmonių iš 80-ties organizacijų ir bendruomenių. Eiseną sudaroma abėcėles tvarka, tad Melbourno lietuviai pagal ją buvo 53-ieji. Jų grupėje žygiavo tautinių šokių vieneto “Gintaras” šokėjai, choro “Dainos sambūris”, parapijos choro nariai, ALK federacijos, sporto klubo atstovai. Jie nešė lietuvių tautines, istorines, netgi žemaičių vėliavas. Žygiuojant pro šventės organizatorių grupę, Melbourno lietuviai vieningai uždainavo *Ant kalno mūrai*.

Inf. ir ntrs iš *Tėviškės Aidų*

Hamilton, ON

Juodai baltos Užgavėnės

Jau įpratome, kad Užgavėnių Blynų Balius Hamiltone visada turi kokią nors temą. Šiais metais tai buvo dvi spalvos – Juoda ir Balta. Šios temos nuotaika atsispindėjo Aušros Vartų parapijos Jaunimo centro salės papuošime. Vasario 9 diena čia susirinko apie 150 žmonių, pasiruošusių paskanauti tradicinių lietuviškų patiekalų, išmėginti laimę loterijoje bei pabendrauti. Pagrindinė šeimininkė kaip visada buvo Jadvyga Janušonienė, o skanious blynus kepti padėjo Regina Chromanskytė, Lanette Rush, Wayne Hall, Dalia Kesminienė, Gražina Enskaitienė, Loreta Kalvaitytė. Skanias kopūstų salotas ruošė Irena Vaičionienė. Buvo gausus saldumynų stalas, kurį tvarkė Amalija Gedrienė. Daug namuose keptų pyragų atnešė dosnūs parapijiečiai. Veikė baras. Loteriją tvarkė Frances Povilauskienė bei Žibutė Vaičiūnienė su talkininkėmis. Be vaikų ir suaugusiųjų loterijos buvo ir "Lietuviškas stalas", kur puikavosi maistas ir suvenyrai iš Lietuvos. Visa tai galejo išlošti laimingieji.

Hamiltono Katalikų Moterų draugijos pirmininkė Danutė Enskaitienė nuoširdžiai padėjo visiems susirinkusiems, padėjusiems ir prisidėjusiems prie šventės paruošimo. Ypačiai dėkojame Kredito Kooperatyvui "Talka" už dosnią auką bei durų prizų steigėjams – "Dignity Memorial Marlatt Funeral Home", dr. Rūta Stanaitis, Luis Ulbinas (Langton Heating), Alinai Kšivickienei, Helenai Liaukus ir kitiems.

Linkime visiems sveikatos ir ištvermės, kad po sotaus Blynų Baliaus su derama rimtimi pasitiktume Gavėnia ir sulauktume šv. Velykų.

ME

London, ON

• Gavėnios susikaupimas bus kovo 6, sekmadienį, 3 v.p.p. Mišių metu. Susikaupimą praves Kauno arkivyskupas emeritas Sigitas Tamkevičius, SJ. Tą pačią dieną bus meldžiamasi už tikinčiąją Lietuvą ir renkama tikinčiajai Lietuvai rinkliava. Tuoj po Mišių yra numatytos vaisės parapijos salėje ir pabendravimas su mūsų garbiuoju Arkivyskupu.

• Sekmadienį ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

• Vasario 28, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už Staškūnų šeimos mirusius.

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.15%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.15%

INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintančios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 1.90%
1 m. term. indėliai 1.90%	2 metams 2.05%
2 m. term. indėliai 2.05%	3 metams 2.55%
3 m. term. indėliai 2.55%	4 metams 2.70%
4 m. term. indėliai 2.70%	5 metams 2.80%
5 m. term. indėliai 2.80%	

Sekite kasdieninę informaciją apie nuosimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

AKTYVAI VIRŠ 105 MILIJONŲ DOLERIŲ

2015 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms

18%

Iskaitant

TFSA, RRSP ir RRIF

Nuolaidų skolininkams

9%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Drauge rašykime savo tautos istoriją

Atkelta iš 4-o psl.

Istorikas, lietuvių išeivijos istorijos tyrinėtojas mūsų archyvuose lankėsi jau ne pirmą kartą – šįkart profesorius rinko medžiagą knygai apie išeivijos indėlį į Lietuvos valstybės kūrimą. Sausio-vasario mėnesiais turėjome pagalbininkes iš LEU. Jos, savaitgaliais atlikusios praktiką Čikagos ir Maironio lituanistinėse mokyklose, turėdamos laisvą dieną talkino Lituanistikos tyrimo ir studijų centre. Lituanistikos ir žurnalistikos mokslus Vilniuje studijuojančios praktikantės pas mus tvarkė vertėjo, diplomato Povilo Gaučio archyvą, taip pat lietuviškų atvirukų bei vizitinių kortelių rinkinius.

Džiaugiamės užsimezgusiu bendradarbiavimu su lietuvių meno ansambliu „Dainava“ – neseniai pradėtas skaitmeninti J. Žilevičiaus – J. Kreivėno muzikologijos archyve turimas ansamblio archyvas. Šiais metais 70 metų veiklos jubiliejų mininčio ansamblio valdybos žmonės, nusprendę į vieną vietą surinkti „Dainavos“ veiklą atspindinčią medžiagą, labai apsidžiaugė, apžiūrėję mūsų turimą turtingą ansamblio archyvą.

Iš kairės: J. Žilevičiaus-J. Kreivėno lietuvių muzikologijos archyvo direktorė Genė Razumienė, archyvo darbuotojas Vytas Beleška ir lietuvių meno ansamblio „Dainava“ ilgametė dalyvė Danguolė Ilginytė apžiūri LTSC turimą ansamblio archyvinę medžiagą

Jau tapo tradicija mokyklos abiturientams surengti ekskursiją po mūsų archyvus, parodant mūsų turimus pagrindinius fondus ir pasakojant apie LTSC veiklą. Ir toliau tvarkomi bei aprašomi gaunami JAV Lietuvių bendruomenės archyvai, kuriems esame paskyrę visą atskirą kambarį – šiam darbui lėšų skiria JAV LB; ateityje numatoma jį tęsti.

Turtingi vargšai

Galime džiaugtis, kad kasmet praturtėjame, mūsų archyvai nuolat pasipildo – šiais metais gavome inžinieriaus, ateitininko, vieno iš pagrindinių 1941 m. birželio sukilimo organizatorių, antinacinės rezistencijos dalyvio, Štutthofo koncentracijos stovyklos kalinio Pilypo Naručio; rašytojo, pedagogo Antano Giedraičio (slapyvardis Giedrius); teisininko, visuomenininko Petro Linkaus; kultūros visuomenininko Viktoro Vaitkaus; Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos; taip pat buvusio PLB valdybos pirmininko, JAV LB Archyvų komiteto nario, LTSC tarybos pirmininko, filosofijos dr. Vytauto Biečiausko, buvusio aktyvaus sportininko Juozo Kijausko archyvinę medžiagą. Iš įvairių vietų gauname naujų dokumentų, nuotraukų, susijusių su JAV Lietuvių bendruomenės veikla. Bibliotekos fondus papildė Ilonos ir Henriko Laucių dovanotas vertingų knygų rinkinys – literatūra lietuvių ir anglų kalbomis apie II Pasaulinį karą, pokarį, sovietinį laikotarpį. Savo fonduose turime beveik 200,000 knygų – tai ir mokslinė, ir grožinė literatūra, kai kurie mūsų turimi leidiniai išleisti XVII šimtmetyje.

Vienas iš didžiausių mūsų šios dienos rūpesčių – turimos archyvinės medžiagos skaitmeninimas ir pateikimas skaitmeninėje terpėje. Suprasdami, jog šiandien jau nebeužtenka turimus archyvus

Iš kairės: vykdomoji vicepirmininkė Kristina Lapienytė su LTSC svečiais Al Vaskas ir jo žmona, atvykusiais į archyvus ieškoti savo giminės dokumentų

aprašyti ir saugoti lentynose, sukame galvas, kur gauti lėšų dokumentų, nuotraukų, garso ir vaizdo įrašų skaitmeninimui. Laukti negalime – nemažai archyvinės medžiagos jau šiandien būtina perkelti į kitas laikmenas, nes rytoj jos paprasčiausiai jau nebegalėsime išsaugoti – juk

popierius, garso, vaizdo juostos nėra ilgaamžiai. Šiuo metu stengiamės apsirūpinti aparatūra, reikalinga archyvų skaitmeninimui. Esame dėkingi *The Oak Tree Philanthropic Foundation* ir *Saulys Foundation*, skyrusiems lėšų tokiai aparatūrai įsigyti. Ateinančiais metais ir toliau skenuosime senąsias nuotraukas, saugomas Budrio fotoarchyve, skaitmeninsime turimą filmuotą medžiagą. Ir toliau didelis dėmesys bus skiriamas vienam iš seniausių ir turtingiausių LTSC padalinių – J. Žilevičiaus-J. Kreivėno muzikologijos archyvu.

Nors mūsų darbuotojai Kristina Lapienytė, Genė Razumienė, dr. Indrė Antanaitis, Juozas Bendikas, Vytas Beleška ir savanoriai Enata Skrupskelytė bei Gediminas Andreika dirba nuoširdžiai, negailėdami jėgų ir laiko, tačiau ne visus darbus galime įveikti turėdami tik tiek rankų, todėl ieškome savanorių, galinčių padėti skenuoti nuotraukas, mokačių skaitmeninti garso ir vaizdo įrašus.

LTSC veikla sunkiai įsivaizduojama be Lietuvių fondo finansinės paramos ir dosnių mūsų veiklą remiančių aukotojų. Esame nuoširdžiai dėkingi už LTSC skirtas lėšas ir kviečiame visus Amerikoje gyvenančius lietuvius pagal galimybes paremti mūsų centro išlaikymą, nes tik nuo mūsų sąmoningumo ir dosnumo priklauso neįkainojamo mūsų tautos paveldo likimas. Padarykime viską, kad išeivijoje esančius archyvus išsaugotume savo vaikams ir vaikaičiams, nes tai – mūsų istorijos dalis ir neturime teisės jos pamiršti arba prarasti. Lituanistikos tyrimo ir studijų centro veiklą galite paremti, siųsdami aukas adresu: Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, 5600 S.Claremont Ave, Chicago, IL 60636-1039, jos yra nurašomos nuo mokesčių. Kiekvienas iš jūsų galite prisidėti prie mūsų istorinės atminties išsaugojimo, į Pasaulio lietuvių archyvą perduodami asmeninius ar organizacijų dokumentus, laiškus, nuotraukas, daiktus ir pan. Taip pat įrašydami Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą į savo testamentą. Iš anksto dėkojame! Taip pat siūlome gerai pagalvoti, ar verta savo archyvinę medžiagą atiduoti į privačių kolekcionierių rankas – tokiu atveju visos vertybės tampa jų asmenine nuosavybe.

(Straipsnis sutrumpintas)
Nuotraukos iš LTSC archyvo

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	SĄSKAITOS
1 metų "cashable" 1.30%	Taupomoji sąskaita 0.35%
1 metų 1.60%	Čekių sąskaita iki 0.25%
2 metų 1.75%	Amerikos dol. sąsk. 0.25%
3 metų 1.80%	Amerikos dol. GIC
4 metų 2.00%	1 metų term. ind. 0.50%
5 metų 2.15%	

RRSP, RRIF pensijų fondai TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita	SUTEIKIAME
TFSA atviras, kintantis 0.85%	Studentų paskolas nuo 3.85%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis 0.85%	Asmeninės paskolas nuo 5.35%
1 metų 1.60%	Sutarties paskolas nuo 6.85%
2 metų 1.75%	
3 metų 1.80%	
4 metų 2.00%	
5 metų 2.15%	

SUTEIKIAME	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS Su nekintančiu nuošimčiu
• CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas	1 metų 2.90%
• KOMERCINES nekilnojamojo turto paskolas	2 metų 3.00%
	3 metų 3.00%
	4 metų 3.25%
	5 metų 3.20%
	Uždaras su kintančiu nuošimčiu 2.75%
	Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų 3.50%
	Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu 3.35%

MŪSŲ ADRESAS 3 Resurrection Road Toronto, Ontario M9A 5G1 Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285) Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816	Darbo laikas: Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30 Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00 Šeštadieniais 9:00 - 1:00 Sekmadeniais 8:30 - 12:45
ANAPILYJE Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554 2185 Stavebank Rd. Mississauga, ON L5C 1T3	Darbo laikas: Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00 Sekmadeniais 9:00 - 12:30

Prisikėlimo kredito kooperatyvo narių

METINIS SUSIRINKIMAS

2016 m.

KOVO 29 d.

6:00 v.p.p.

Narių registracija prasidės 5:30 v.p.p.
Bus renkami du direktoriai, trijų metų kadencijoms.
Kandidatų nominacijas galima pateikti iki -
2016 m. kovo 8 d., 12:00 v.p.p.
Adresas: 1 Resurrection Rd. Toronto, ON M9A 5G1

Waterside DENTAL

9th Line DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900
3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,
Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000
kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

PARODA SEIME

Parlamente atidaryta paroda „Justinas Marcinkevičius. Nuo ištakų iki šiandienos“. Tokie žmonės, kaip prieš penkerius metus, vasario 16-ąją, Amžinybėn iškeliavęs poetas, išliks svarbūs ir reikšmingi kartų kartoms. „Jo poezijos skambesys turi gilią jausminę gaidą, suvirpinančią pačius slapčiausius širdies kodus, leidžiančią pasikalbėti pačiam su savimi. Be patriotinių pamokų, savo poezija jis moko mylėti Lietuvą, savo tėvynę“, – atidarydama parodą kalbėjo seimo pirmininkė L. Graužinienė. Dešimtyje

parodos stendų pasakojama apie poeto gyvenimą ir kūrybą, profesinę, akademinę ir visuomeninę veiklą, ryšius su gimtojo Prienų krašto žmonėmis. Parodoje – fotografijos iš asmeninių poeto artimųjų rinkinių, Prienų bibliotekos archyvų. Pateikiamos ištraukos iš Justino Marcinkevičiaus meninių tekstų, poeto parašyti, įvairiomis progomis ištarti žodžiai, Lietuvos politikų, literatūrologų, literatūros kritikų, bičiulių mintys apie poetą, jo kūrybą bei reikšmę Lietuvos kultūroje.

“SOLĖ IR MOČIUTĖS”

Ši mėnesį Kauno valstybiniame dramos teatre vėl žiūrėjo režisierės Agnės Dilytės parašytą ir režisuotą spektaklį „Solė ir močiutės“, pritaikytą regėjimo negalią turintiems mažiesiems žiūrovams. Jiems padėjo garsinis Kauno humanitarinio fakulteto audiovizualinio vertimo studentės K. Meilūnaitės komentavimas, perduotas bevielio siųstuvu į bevieles ausines, kurias prieš spektaklį išbandė žiūrovai. Komentatorė pertraukėlių tarp aktorių pokalbių metu apibūdino veikėjų elgesį scenoje, jų kūno kalbą, veido išraišką, kostiumus, taip pat

scenovaizdžio pasikeitimą bei kitus garsinės išraiškos būdus. Prieš spektaklį mažieji žiūrovai susipažino su aktoriais, jų balsais, palietė kostiumus, kad lengviau įsijaustų į pasaką. Spektaklio metu buvo žaidžiama ir kuriama su žiūrovais, ruonis džiugino akrobatiniais triukais, o trys močiutės atskleidė receptą, kaip džiaugtis net trumpomis akimirkomis, išmokyti mylėti ir vertinti vienam kitą. Reginio pabaigoje mažieji žiūrovai savo kūrybiškumą išreiškė lipdydami iš plastilino. Tai jau antras Kauno valstybinio teatro spektaklis vaikams, turintiems regėjimo negalią.

LEDO SKULPTŪROS

Žuvis, Biurokratas, Mozė, DNR – taip Pasaulio stebuklą įsivaizdavo menininkai, Latvijos mieste Jelgavoje penkias dienas kūrę ledo skulptūras. Didžiausiu stebuklu buvo pripažintas lietuvių skulptorių Kęstučio Musteikio ir jo brolio Vytauto ledo skulptūra „Gimimas“. Pavaizdavę moterį, o jos viduje – kūdikėlį, lietuviai pelnė aukso medalį ir aštuonioliktame Jelgavos tarp-

tautiniame ledo skulptūrų festivalyje buvo pripažinti geriausiaisiais iš 32-jų čia dalyvavusių skulptorių. Lietuviai M. Gaubas ir T. Povilionis buvo treči. K. Musteikis pasakojo, kad į festivalyje sukurtų ledo skulptūrų parodą Pašto saloje susirinkę žiūrovai stumdėsi kaip vilniečiai Kaziuko turguje. Lietuviai turistai džiaugėsi savo skulptorių pergale ir audringai juos sveikino.

DAIŲ DAINELĖ -2016

Prasidėjo baigiamieji konkurso „Dainų dainelė 2016“ koncertai. Vertinimo komisija, vadovaujama Lietuvos muzikos ir teatro akademijos dainavimo katedros vedėjo, profesoriaus Virgilijaus No-reikos, išrinko geriausius atlikėjus, kurie dainuos baigiamuosiuose konkurso koncertuose. Lietuvos valstybinė televizija nuo vasario 14-osios pradėjo rodyti koncertus, kurių bus 15 ir kuriuose dainuos per 300 solistų ir ansamblių; koncertus televizijoje bus galima matyti sekmadieniais. „Dainų dainelė!“ sukurtas internetinis tinklalapis www.dainudainele.lt. Jame galima stebėti konkurso koncertus bei rašyti komentarus. Žiūrovai galės vertinti jaunuosius dainininkus, balsuoti už patikusius atlikėjus,

kuriems atiteks žiūrovų prizas. Vertinimo komisija išrinks laureatus, kurie gegužės 28 dieną dainuos baigiamajame koncerte Valstybiniame operos ir baleto teatre. Jiems bus įteikti Švietimo ir mokslo ministerijos diplomai ir atminimo dovanos. Konkursą organizuoja Švietimo ir mokslo ministerija, M. K. Čiurlionio menų mokykla ir Lietuvos valstybinis radijas ir televizija. „Dainų dainelė“ – kas antri metai vykstantis konkursas, kuriame dalyvauja vaikai ir mokiniai nuo 3 iki 19 metų. Šiais mokslo metais nuo konkurso pradžios „Dainų dainelės“ koncertuose dalyvavo daugiau negu penki tūkstančiai dainininkų. Nuo 1974 m. šiuose koncertuose jau dalyvavo per 200,000 mokinių.

Pagal Lietuvos spaudą parengė R. Žemaitytė-De Iuliis

LIETUVIŲ KALBOS DIENOS – taip laikotarpį tarp dviejų gimtadienių – Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios - šiais metais pavadino Lietuva, primindama pasaulio lietuviams apie jų kalbą. Lietuvoje vyksta daug renginių: gražiausios rašysenos konkursas, gražiausios įmonės pavadinimas, viktorinos, paskaitų ciklai, seminarai, deklamacijos konkursai, popietės, parodos... *Tėviškės žiburiai* šia proga taip pat nori pakviesti skaitytojus ir visus lietuvius atkreipti didesnę dėmesį į savo kalbą, saugoti ir gerbti ją, skelbti ją su visais pasaulio lietuviais.

Kaip ir kodėl atsirado lietuviškos pavardės

Lietuvoje, kaip ir kituose kraštuose, pirmiausia susiformavo turtingųjų, kilmingųjų pavardės, vėliau – vidurinio sluoksnio, o vėliausiai – valstiečių ir kitų neturtingųjų, sako Vilniaus universiteto filologijos fakulteto docentė Daiva Sinkevičiūtė. Kada atsirado poreikis žmogų įvardinti dviem asmenvardžiais, negalima pasakyti. Tačiau tokių atvejų, kai žmogus jau užrašomas ne vienu vardu, bet dviem asmenvardžiais, pasitaiko nuo XV š. Kalbininkai jau sutaria, kad lietuvių pavardės susiformavo XVI-XVIII š. Būtent tada vyko patys akviviausi mūsų pavardžių kūrimosi veiksniai”.

Pavardės atsirado dėl kelių priežasčių. Jei žmogus buvo turtingas ar bent jau pasiturintis, jam reikėjo kažkokio požymio ar ypatybės, parodančios šeimą, giminę, kuriai jis priklauso. Būtent dėl to XVI-XVII š. ir atsirado pačios pirmosios Lietuvos didikų ir kilmingųjų pavardės. Kai turima turto, kai paveldimi dvarai, kai yra herbas, reikia ir tokio asmenvardžio, kuris nurodytą pačią šeimą, tą pačią giminę. Miestuose pavardės įgijo žmonės, turėję nekilnojamojo turto, vertęsi prekyba, amatais, dalyvavę valdant miestą. Vėliau jas gavo kiti miesto gyventojai, smulkieji miestiečiai, dar vėliau – aptarnaujantis personalas.

Lietuvių kalboje skiriamos giminės – vyriškoji ir moteriškoji, todėl tai atsispindi ir mūsų asmenvardžiuose. Jei žiūrėtume į pirmuosius lietuvių asmenvardžius, kurie yra paliudyti dokumentuose, tarkim, XIV š. ar XV š., pastebėtume, kad ten vyrų

ir moterų asmenvardžiai vienas nuo kito skiriasi galūne. Vadinas, šalia Derkinčio yra ir Derkintė.

Moterys retai patekdavo į dokumentus, todėl pasakyti, kokie iš tikrųjų buvo jų asmenvardžiai, kaip jie buvo užrašomi, sunku, nes trūksta duomenų. Svarbiausias šeimose visada buvo vyras, tėvas, brolis, o moteris buvo nurodoma tik šalia jo. Moterys į dokumentus, bent jau pačiais pirmaisiais mūsų paliudytais atvejais, patekdavo tik tada, jei jos buvo našlės, kilmingosios, turtingos, kai tekėdavo arba buvo kieno nors seserys. Moterys buvo užrašomos į bažnytines knygas, kai tekėjo, buvo krikšto motinos, ir jos buvo užrašomos skirtingai. Vienaip užrašytos ištekęsios, kitaip – netekėsios. Pavyzdžių, kad moters pavardė būtų užrašyta su priesaga -aitė ar -ienė, jau galima rasti XVI š. Vitalija Maciejauskienė yra atradusi vieną atvejį iš XVI š., o XVII š. tokių atvejų jau yra pakankamai daug, todėl galima sakyti, kad moterys skiriamos į ištekęsias ir netekėsias.

Kadangi tie dokumentai, į kuriuos užrašomos ir moterys, ir vyrai, buvo rašomi ne lietuvių kalba, moterų asmenvardžiai buvo įrašomi derinant juos prie slavų rašto sistemos. Iš XVI-XVII š. mes turime ištekęsųjų moterų pavardžių, užrašytų su priesagomis -ova (pvz., Dorota Petrułova), o netekėsųjų – su priesagomis -evna, -ovna (pvz., Polonija Janušovna). Petrułova padaryta iš vyro pavardės, Janušovna – iš tėvo.

Tokių atvejų, kad moterys būtų užrašomos su baltiškos kilmės priesagomis, kokios dabar yra įprastos (su priesago-

Lietuvė tautiniais drabužiais
Ntr. is interneto

mis -aitė, -ytė, -ūtė, ištekęsųjų -ienė), XVII š. yra paliudyta nemažai, ir moterys, tuo metu tikrai taip ir buvo vadinamos.

Istoriniuose dokumentuose pavardžių su galūne -ė, kaip dabar jau įprasta, pvz., Laukė, Tadė, neteko rasti, tačiau pirmuosiuose dokumentuose, kai dar kalbama, kad moterų asmenvardžiai nuo vyrų skiriasi tik galūne, tokie atvejai įprasti. Žemaitijoje jau XIX š. būta atvejų, kad moteris ir vyras skyrėsi tik galūne – vyro pavardės galūnė -as, moters – -ė. Gyvojoje kalboje tikriausiai buvo vartojamos pavardės ir su priesagomis -aitė, ir su -ytė, ir su -ūčia, tačiau į dokumentus jos pateko su slaviškos kilmės priesagomis.

Pavardės kilmę galima pasitikslinti Aleksandro Vanago, Vitalijos Maciejauskienės ir Marijos Razmukaitės parengtame *Lietuvių pavardžių žodyne*, kuris išleistas dviem tomais (1985 ir 1989 m.). Į šį pavardžių žodyną rengėjai įtraukė baltiškos kilmės pavardes.

Sutrupinta pagal
Liną Smolskienę
straipsnį

Mes nepamirštame kraštietės Alės Rūtos

Brandūs bendradarbiavimo ryšiai siejo lietuvių rašytoją, poetę, prozininkę, JAV visuomenės veikėją Alę Rūtą (Eleną Nakaite-Arbienę) su Rokiškio kraštu. Šiais metais paminėsime Alės Rūtos šimtąsias gimimo metines. Ji mus paliko 2011 m. gruodžio 31 dieną...

Perskaičiusi Kanados lietuvių savaitraštyje *Tėviškės žiburiai* informaciją apie tuometinėje Rokiškio „Romuvos“ gimnazijos bibliotekoje vykdomą projektą „Autografuoti leidiniai“, Alė Rūta, gyvendama Kalifornijoje, nuoširdžiai prisidėjo prie jo įgyvendinimo. Ji siuntė gimnazijos bibliotekai įžymių Lietuvos ir užsienio žmonių jai pasirašytus leidinius. Rinkinį sudaro virš 400 tokių leidinių.

Rokiškio krašte prisimenami rašytojos Alės Rūtos kilnūs darbai ir ruošiamasi šimtmečio sukakties paminėjimui. Ta proga gimnazijos skaityklą ir biblioteką aplankė Alės Rūtos dukra vertėja Vija Arbas, kuri dabar gyvena Kaune, o kartu su ja viešėjo ir *Destin* miesto (Florida, JAV) bibliotekos direktorė Jūratė Burns.

Rokiškio Juozo Tumo – Vaižganto gimnazijos „Romuvos“ padalinio skaityklos Lituanistikos centre planuojama surengti seminarą „Alės Rūtos gyvenimo ir veiklos pėdsakais“. Jame prisiminimai apie Alę Rūtą dalinsis dukra V. Arbas, Lietuvos aktorius, teatro režisierius F. Jakšys. Gimnazijos bibliotekininkės nuo šių mokslo metų pradžios įgyvendina edukacinę programą „Rašiau iš meilės...“, skirtą Alės Rūtos šimtmečiui.

Reda Kiselytė,

Rokiškio Juozo Tumo – Vaižganto gimnazijos „Romuvos“ padalinio bibliotekos vedėja

Nauja mokyklos fotografė

Fotografė Kristina Strumkis

Profesionalė fotografė Kristina Strumkis, 13 metų dirbusi su buvusiais Maironio mokyklos fotografais Daina ir Romu Puteriais jų bendrovėje *Photo Visions*, nuo šių mokslo metų yra Toronto Maironio lietuvių mokyklos fotografė.

– Man fotoaparatas yra įrankis, kuris leidžia pamatyti pasaulį kitaip, per linzę, per nuotraukas. Kai aš fotografuoju kūdikius, vaikus, šeimas portretams, aš žiūriu į visumą. Aš nusprendžiu, koks bus apšvietimas, kokia kompozici-

ja, kaip sudėlioti vaizdą kadre. Savęs nelaikau ypatinga menininke. Aš labiau esu stebėtoja, kuri paprasčiausiai ima į rankas fotoaparata, kad įamžintų gamtą ar žmogų tokius, kokie jie yra. Noriu, kad mano nuotraukos papasakotų kokią nors istoriją ir suteiktų džiaugsmo net ir po 20 metų. Savo malonumui fotografuoju gamtą.

Fotografė, į rankas pirmą kartą paėmusi Nikon 601, dabar vis dar fotografuojanti ir Nikon D700, sako, kad ji linkusi į fotožurnalistiką ir siekia, kad kiekviena nuotrauka atskleistų tikrąjį žmogaus grožį. Ji turi kilnojamą studiją ir, reikalui esant, gali vykti fotografuoti į namus arba, jeigu vasara, į parką ar užmiesčio sodybą. K. Strumkis pataria, kad kūdikius geriausia fotografuoti, kai jie yra iki 5 dienų amžiaus, kol dar miega. Tinkamiausias laikas – pamaitinus ryte. Tada kūdikėlis saldžiai miega, ir lengva jį paguldyti kaip nori.

K. Strumkis baigė Ryerson

universitetą.

– Kai mokiausi, skaitmeninė fotografija ir *Photoshop* dar nebuvo plačiai naudojami, – atsimena ji, gerai žinanti, kas yra fotojuosta.

11-oje klasėje Kristinos sugėbėjimus pastebėjo mokytoja, kai mokinė atliko užduotį – fotografavo žiemą. Mokytoja ir pasiūlė jai tęsti šios srities mokslus.

Paklausta, kaip jos darba vertina keturmetės dukrytės Skaistė ir Melisa, anksčiau vestuves fotografavusi K. Strumkis nusišypso:

– Jos tik dabar pradeda supras-ti, kad mama fotografuoja. Joms įdomiausia, kai jos yra nuotrau-kose, ir visada nori padėti man, kai sėdžiu prie kompiuterio. Dėl jų dabar ir negaliu užsiimti dide-liais projektais.

Kai mergaitės pradėjo lankyti Maironio mokyklą, jų mama perėmė D. ir R. Puterių, kurie daug metų fotografavo mokyklos vaikus ir šventes, darbą.

R. Žemaitytė-De Iuliis

Didžiosios Užgavėnės Naisiuose

Dar savaitę iki Užgavėnių Naisių (Šiaulių rąjonas) šeiminkės buvo įspėtos, jog vasario 7 d. kiemus užplūs „velniai, raganos ir ubagai“ – taip ėmė sklisti žinia apie artėjančią šventę. Bet prieš tai, sausio 28 d. vakarą, Naisių vasaros ir bendruomenės kultūros rūmuose buvo pristatyta tautodailininko Sauliaus Tamulio pagamintų Užgavėnių kaukių paroda. Vasario 7 d. sužžė, suklego jau visi Naisiai. Į antrus metus organi-zuojamas didžiąsias Užgavėnės pirmieji rinkosi tie, kurie kartu su tautodailininkais Rasa ir Gin-taru Daukšomis norėjo pasigaminti šiai šventei kaukių. O vidurdienį iš visų pasviečių, kampų ir kampelių ėmė rinktis kaukėtieji ir be kaukių – žodžiu, visi, kuriems rūpėjo žiemą greičiau

16148 blynų – Lietuvos rekordą. Vertintojai paragavo visų komandų blynų ir pirmąją vietą skyrė moterų klubui „Vėjūna“. Kitos koman-dos buvo apdovanotos už iškeptus gražiausius, didžiausius, storiausius, originaliausius blynus. Dar viename konkurse dalyvavo Užgavėnių persirengėliai – buvo išrinkta ir apdovanota 20 pačių originaliausių, įdomiausių, baisiai gražių personažų. Šventinius apdovanojimus buvo įsteigę ūkininkai, verslininkai, politikai, bendruomenės bei organizacijos. Nusiėmusi Užgavėnių kaukę, susirinkusiuosius pasveikino seimo narė Rima Baškienė. Ji padėkas ir apdo-vanojimus skyrė geriausiajam šių metų šventės šūkiui bei gražiausiai įrengtam kiemelui, du

Virvės traukimo varžybose jėgas išbandė visi, kas netingėjo

išvaryti, prieš gavėnią blynų sočiai prisivalgyti ar tiesiog saulėtą vasario sekmadienį praleisti didžiuliame užgavėnautų būryje.

Visą popietę skambėjo muzika: susirinkusiuosius sveikino Šiaulių universiteto studentų muzikos grupė „Liūts, mergiala ė dvė žovis“ bei folkloro muzikos grupė „Sadūnai“. Kas nešoko, galėjo išbandyti jėgas traukdamas virvę, vaikščiodamas kojūkais, ridendamas šiaudų riti-nius ar pasigrožėti į šventę atvežtomis alpakomis.

Užgavėnės neįsivaizduojamos be blynų, todėl net 16 komandų Naisių arenos papėdėje kelias valandas juos kepė ir visus atvykėlius vaišino. Iškeptų ir išdalintų blynų kiekiu visus aplenkė Šiaulių profesinio rengimo centro Prekybos ir verslo skyriaus auklėtiniai, pasiekę naująjį –

dienraščio *Šiaulių kraštas* apdovanojimus skyrė šios laikraščio redakcija. Šauniausią komandą pasveikino Šiaulių rajono savivaldybės meras Antanas Bezaras, išradinguosius dalyvius sveiki-no R.Karbauskis, šio renginio rėmėjas.

Po apdovanojimų vyko įnirtinga Lašininio ir Kanapinio kova, kurią laimėjo Kanapinis. Visiems iš karto palengvėjo – žiema sėkmingai išvartyta, šalčiai turėtų nebesugrįžti... Paskutinė akimirka – tai Morės deginimas. Suliepsnojo Naisių moterų kūrybos studijos „Ieva“ sukurta Morė, nusinešdama žiemos likučius, bandydama pažadinti miego ir šalčio sukaustytą žemę bei skelbdama gavėnios pradžią.

Alina Šalavėjienė
Ntr. V. Šalavėjaus

Save for your child's future with a Parama RESP

1.20%

Kasdieninių palūkanų taupomoji sąskaita

TAUPOMOJI SĄSKAITA

RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI

RESP (Mokslų taupomoji sąskaita)

TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų 1.30%

1 metų 1.60%

2 metų 1.75%

3 metų 1.90%

4 metų 2.05%

5 metų 2.20%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų 3.15%

5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų 2.65%

1 metų pastovių palūkanų, atviras 2.95%

1 metų 2.80%

2 metų 2.85%

3 metų 2.95%

4 metų 3.05%

5 metų 3.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų 1.60%

2 metų 1.75%

3 metų 1.90%

4 metų 2.05%

5 metų 2.20%

1 metų iškeičiamas 1.30%

1 metų JAV dolerių 0.40%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.35% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.35% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 6.85% ir aukščiau

PARAMA

www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

VISUOTINIS METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS ŠAUKIAMAS

2016 m. kovo 8, antradienį, 7 v.v.

Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W., Toronto

Dalyvaujančių registracija prasideda 6:30 v.v.

64-ojo metinio susirinkimo darbotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Pranešimai:
 - a) Valdybos pirmininkės
 - b) Generalinio direktoriaus
 - c) Revizijos komiteto
 - d) Revizoriaus
3. Diskusijos dėl pranešimų
4. Revizorių tvirtinimas
5. Rinkimai
6. Stipendijos
7. Sumanymai
8. Susirinkimo uždarymas

Vaišinsime kava ir užkandžiais

2015 metų finansinių ataskaitų kopijos, Revizijos komiteto ir Revizoriaus ataskaitos bei 2015 metų visuotinio susirinkimo apžvalga bus prieinami metinio susirinkimo metu ir 10 dienų iki jo.

Automobiliui – 130 metų

Gimtadienius turi ne tik žmonės, juos turi ir kai kurie daiktai. Sausio 29 d. – itin svarbi diena automobilizmo istorijoje, nes šią dieną pasaulį neatpažįstamai pakeitusiam automobiliui sukako 130 metų. Prieš daugiau nei šimtmetį, 1886 m. sausio 29 d., Manheimo inžinierius Karl Benz, „Mercedes-Benz“ automobilių kūrybos pirmtakas, Berlyne užpatentavo pirmąjį automobilį. Tai buvo pirmoji savaeigė, vidaus degimo varikliu varoma susisiekimo priemonė pasaulyje. Sunku patikėti, kad šandien automobiliu, tiesa, gerokai

pasikeitusiu nuo jo išradimo dienos, žmonija naudoja tik vos daugiau nei šimtmetį. K. Benz išradimas, palengvinęs gyvenimą ir galimybę judėti, įrodo inžinieriaus novatorišką dvasią, kūrybinės galios ir verslumo viziją. Tai buvo tikra šimtmečio revoliucija, kurią patvirtina ir tai, jog nuo 2011 m. pirmasis automobilio patentas įtrauktas į UNESCO programą „Pasaulio atmintis“, kurios sąraše taip pat puikuoja tokie žymūs dokumentų rinkiniai kaip Gutenbergo *Biblija* ar Didžioji Laisvių Chartija *Magna Carta*. Nors didžiausias auto-

Taip atrodė pirmasis pasaulio automobilis

mobilio greitis buvo vos 16 km/val., šis triratis motorinis automobilis buvo pirmoji pasaulyje savaeigė, vidaus degimo

varikliu varoma susisiekimo priemonė. Patentuodamas savo išradimą K. Benz įvardijo jį kaip lengvąjį susisiekimo

priemonę, skirtą nuo vieno iki keturių asmenų kelionėms.

Šiandien automobilis neatskiriama mūsų gyvenimo dalis. Pernai visame pasaulyje buvo parduota rekordinis skaičius – 1,3 mln. – naujų kompaktinės klasės „Toyota Corolla“, ir tai leido japoniškam modeliui tapti populiariausiu planetos automobiliu, skelbia tarptautinės tyrimų bendrovės „Focus 2 move“ paskelbti duomenys. Antrą vietą populiariausių 2015 metų pasaulio naujų automobilių modelių apklausoje užėmė vokiškas „Volkswagen Golf“, trečiąją – amerikietiškas F serijos pikapas „Ford“. **Inf.**

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.

- Ieškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų kalusimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

**DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.
Prižadu gerą patarnavimą.**

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

RESURRECTION CREDIT UNION LIMITED

NOTICE OF ANNUAL MEETING OF MEMBERS

NOTICE IS HEREBY GIVEN that an annual meeting (the "**Meeting**") of the members of Resurrection Credit Union Limited (the "**Credit Union**") will be held at Resurrection Parish Hall at 1 Resurrection Road, Toronto, Ontario, M9A 5G1 on Tuesday March 29, 2016 at 6:00pm (Toronto time), for the following purposes:

1. To receive the reports of the Credit Union's Board of Directors, Chief Financial Officer, Audit Committee, Loans Officer and Auditors, as well as to receive the Credit Union's audited financial statements for its fiscal year ended December 31, 2015. Copies of such financial statements and the reports of the Auditors and the Audit Committee will be available at either branch of the Credit Union by March 18, 2016 and at the Meeting.
2. To appoint the auditors for the Credit Union's fiscal year ending December 31, 2016 and to authorize the directors to fix the remuneration of the auditors. Tinkham and Associates are currently the auditors of the Credit Union and the Board of Directors is recommending that the members reappoint Tinkham and Associates, as the auditors of the Credit Union for its financial year ending December 31, 2016.
3. To elect two (2) directors, in each case for three (3) year terms.
4. To transact such other business as may properly be brought before an annual meeting of members.

Registration for the Meeting shall begin at 5:30 p.m. (Toronto time), please bring your identification or passbook or account statement to register.

DATED the 19th day of January, 2016.

BY ORDER OF THE BOARD

J. Adamonis-Danaitis
Secretary

AUKOJO TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

\$1000 – E. Šiškus; \$295 – J. Dragūnas; \$200 – N. Šumskis, V. Kazlauskas, D. Januta, A. Petrašiūnas; \$115 – L. Latvaitis; \$102 – J. Kiškūnas; \$100 – V. Birštonas, D. Jurkšaitis, S. Mitalas; \$87 – kun. P. Mališka (Montrealio AV parapija); \$65 – J. Butkus, M.R. Rusinas, N. Tamulionis; \$55 – J. Otto; \$50 – A. Vaičiūnas, P. Laukys, O. Giedriūnas; \$45 – E. Baltrušaitis, S. Sinkevičius, A. Arelis; \$35 – T. Vaitkūnas; \$25 – J. Rutkauskas, J. Mačiulis, N. Liačas; \$20 – L. Saplys, J. Klemka, V.B. Bireta; \$15 – P. Skeivelas, R. Celejewski, Z. Linkevičius, V. Adomonis, B. Sherwood, Z. Jonikas, Z. Urbonas, E. Grajauskas, B. Jonaitis; \$10 – F. Mockus, G. Murauskas; \$5 – I. Punkris.

RĖMĖJO PRENUMERATĄ ATSIUNTĖ:
\$260 – dr. A. Šidlauskas; \$200 – J.O. Gustainis; \$175 – V.T. Sičiūnas; \$165 – T. Vaitkūnas; \$160 – L. Mačikūnas, M. Kupris; \$155 – R. Vaišvila, H. Tarvydas, K. Asevičius, B. Vileita, V. Kazlauskas, L. Saplys, D. Karosas, dr. Č.J. Kuras, B. Augaitis, S. Girčys, G. Petrauskas, A. Arelis, A. Kažemėkas, dr. A. Valiulis; \$150 – G.K. Balyta, A. Dronsa, J. Stankus, K. Šviežikas, V. Palilionis; \$135 – R. Taunys, E. Holmes, A. Banelis, E. Jasevičius; \$125 – A. Barzdukas, R. Kriauciūnas, Č. Žilionis; \$120 – A. Smolskis,

J. Ažubalis, P. Stepanauskas, A. Budininkas, A. Kilinskas; \$115 – J. Pranckienė; \$110 – V.V. Paškus, D. Puzeris, R. Kasiulaitienė; \$105 – A. Bungardienė, J. Miškinis, V. Birštonas, G. Šakalinis, E. Kazlauskas, G. Lapas, A. Gaputis, N. Astravas, E. Karosas, P. Druskis, N. Šimkus, D.V. Vaičiūnas, A. Žalnieriūnas, J. Aušrotas, A. Kšivickis, B. Vilkus, S. Zubrickas, V. Kazlauskas, G. Tarvydas, L. Vytė, J. Dragūnas, K. Zanon, F. Mockus, J. Rimas, P. Melnykas, R. Juknevičius, R.G. Paulionis, L. Bigauskas, B. Kasperavičius, P. Naginionis, V. Kulikauskas, V. Kulnys, P. Dalinda, V.A. Levišauskas, I. Petkus, M. Telyčėnas, J. Kirkilionis, M. Ignatavičius, A. Vaičiūnas, B. Čepaitis, A. O'Donohue, A. Staškevičius, A. Ulba, L. Rudaitis, A.R. Šileika, G. Buchta, O. Yurka, J. Lapp, G. Breichmanas, A. Valaškevičienė, V. Štuikys, V.B. Bireta, R. Kingston, V. Skukauskas, R. Piečaitis, D. Gutauskas, Z. Stravinskas, T.E. Šiurna, R. Choromanskis, N.A. Slivinskas, B. Degutis, I. Tarvydas, J. Gačionis, N. Liačas, Z. Dobilas, D. Peddle, R. Jurjonas, V. Juška.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

Sėkmė lydėjo Mississaugos „Vyčio“ krepšininkus: jie jau antrą kartą laimėjo Nepriklausomybės taure

Laimėtojai – „Vyčio“ krepšininkai

Šių metų sausio 31d. Kanados lietuvių jaunimo sąjunga surengė trečiąsias metines vyrų krepšinio varžybas Nepriklausomybės taurei laimėti. Toronto Prisikėlimo parapijos salėje žaidė Hamiltono „Kovas“, Mississaugos „Vytis“ bei Toronto „Aušra“ ir „Rezistencija“, o stebėti varžybų susirinko apie 100 žiūrovų. Per pertrauką buvo tritaškių metimo varžybos, kurias laimėjo Yosef Molakandov.

Nors varžybas jau antrą kartą laimėjo „Vy-

čio“ krepšininkai (jie ir buvo apdovanoti Nepriklausomybės taure), „Kovo“ žaidėjai buvo antri, o „Rezistencijos“ – treči, pralaimėjusių nebuvo – po varžybų šventė visi kartu ir krepšininkai, ir žiūrovai. Varžybų rengėjai dėkingi Prisikėlimo parapijai už patalpas, Stasiui Kuliavui – už pakviestus rimtus teisėjus, „Aušros“ klubui – už paskolintą rezultatų skaičiavimo lentelę ir Lauren Vaitonis-O-Grady bei Adomui Kuliešiui, skaičiavusiems įmetimus. **Inf.**

Kiekvieną pirmadienio vakarą į Anapilio salę renkasi „Anapilio“ sporto klubo moksleiviško amžiaus krepšininkai ir jų treneriai P. Vilkelis ir J. Ažubalis. Jaunieji krepšininkai atkakliai mokosi taikliai mėtyti kamuolį į krepšį, bandyti geriausius gynybos ir puolimo derinius. Netrukus – už kelių mėnesių jų laukia sportinės kovos ŠALFASS žaidynėse, kurios vyks Klyvlande (JAV) gegužės mėnesį. **Inf.**

Vaikų iki 10 m. amžiaus „Anapilio“ komanda 2015 m. Čikagoje laimėjusi aukso medalius. Pirmoje eil. iš k. A Kruzikas, V. Minkevičius, A. Jazyk. Antroje eil. iš k. stovi treneris R. Lewis, A. Nevulis, D. Pangonis, V. Gelažauskaitė, R. Lewis ir vyr. treneris P. Vilkelis

Sutton
Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (staigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

RE/MAX
Above the Crowd!

FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Brokerage,
67 First Street
Collingwood,
Ontario L9Y 1A2

Angele Šalvaitytė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
705-446-6428
705-445-8500 ext 251
Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@icloud.com

ROYAL LEPAGE

Lina Kuliavienė

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI

OVER A CENTURY OF SERVICE
1874

**TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE**

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.albn.com

**Organizacijos, įteikite 2016m.
prašymus iki vasario 16d.**

REMKIME LIETUVYBĖS VEIKLĄ IR IŠLAIKYMĄ!
Prisiminkime mūsų fondą gyvybės draudimuose,
bei savo testamentuose.

KLF pastoviai remia Tėviškės žiburius

Jnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

Respond to Canada's need for immigrants.

**Become a Regulated
Immigration Consultant**

ICCRC
ACCREDITED
EDUCATIONAL
PROGRAM

Full-time | Part-time | Online

Contact a program adviser
at 604.628.5784 or Toll free
1.844.628.5784 or apply online.

Ashton

Ashton College

f t in

www.ashtoncollege.ca

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

royal york
ORTHODONTICS
smile more.

**BRACES FOR CHILDREN
AND ADULTS**

ELITE Invisalign Providers

Dr. Sky Našlėnas
Certified Orthodontist
Associate Staff at the Hospital
for Sick Children

SW corner of Bloor and Royal York Rd.
www.RoyalYorkOrtho.com
tel. 416 207-0885

ROYAL LEPAGE

DAIVA DALINDA
B.A. broker

*Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars*

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

ANAPILIO parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį KLB Wasaga Beach apylinkė atšventė abiejų Lietuvos nepriklausomybės atgavimų bendrą šventę. Progai pritaikytos Mišios buvo aukojamos Gerojo Ganytojo šventovėje, o iškilmingas minėjimas ir vaisės vyko Gerojo Ganytojo misijos kavinėje.

• Gavėnios susikaupimus šiais metais mūsų parapijose ves Kauno arkivyskupas emeritas Sigitas Tamkevičius, SJ.

• Lietuvos kankinių šventovėje susikaupimų tvarka: kovo 5, šeštadienį, 10 v.r., Mišios su pamokslu (autobusėlis tą dieną maldininkus paims nuo "Vilniaus rūmų" 9:15 v.r. ir parveš atgal po pamaldų) ir 7 v.v., Mišios su pamokslu, o paskui parapijos salėje – pabendravimas su garbiuoju arkivyskupu prie suneštinių vaišių stalo; kovo 6, sekmadienį, pamokslas sekmadieninių 10 v.r. Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma abidvi dienas prieš ir po pamaldų.

• Delhi miesto Šv. Kazimiero šventovėje susikaupimas bus kovo 5, šeštadienį, 2 v.p.p., Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias.

• Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje susikaupimas bus kovo 1, antradienį, 2 v.p.p., Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias.

• Paremiant sąjūdį "Už gyvybę" (*Coalition for Life*) buvo dalinamos dėžutės. Į jas per Gavėnią žmonės gali sumesti savo atliekamus smulkius pinigėlius ir tas dėžutes gražinti parapijai Atvelykio sekmadienį. Kas dėžutės dar negavo, gali tokią dėžutę pasiimti sekmadieniais iš zakristijos.

• *Žodis tarp mūsų* knygelių kovo-balandžio laida jau gauta, ją platina Birutė Matulaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• Mišios sekmadienį, vasario 28, 8.45 v.r. už a.a. Eleną Žulienę (VII metinės), 10 v.r., už a.a. Gražiną Butkienę (VII metinės) ir Butkių, Stelionių bei Moigių gyvus ir mirusius, Vasagoy sekmadienį, vasario 28, 2 v.p.p., už a.a. Anastaziją Bridickienę, Delhi šeštadienį, vasario 27, 2 v.p.p., už a.a. Aldoną Aleliūnienę.

SKAUTŲ ŽINIOS

Skautų Kaziuko mugė rengiama sekmadienį, kovo 6, Prisikėlimo parapijoje. Skautai dalyvaus 9 val. Mišiose su skautiška apranga. Kviečiame visus gausiai dalyvauti mūsų šventėje.

Tuntininkai

PERKAME GINTARĄ ir gintaro dirbinius, 708-603-5494.

AZ-Drivers Wanted @ CAT Inc! Steady Year-Round Miles! Sign-On Bonus! Long Haul Canada/US. Monthly/Annual Bonuses! Great Pay & Benefits! 877-758-3905

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Kovo 6 d. Kaziuko mugė, kovo 20 d. Verbų sekmadienis, kovo 27 d. Velykos, balandžio 3 d. metinis parapijos susirinkimas, balandžio 22-23 d.d. vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas, balandžio 30 d. Švaros diena, gegužės 1 d. Pirmoji komunija, gegužės 15 d. Sekminės / Pirmoji komunija, gegužės 27-29 d.d. stovyklos "Kretinga" darbo savaitgalis, birželio 11 d. "Vilties bėgimas".

• 2016 "Kretingos" stovykla angliškai kalbantiems liepos 3-16 d.d.; lietuviškai kalbantiems liepos 17-30 d.d.

• Mirties pranešimai: a.a. Virginijus Juozapas Sičiūnas, 76 m., palaidotas iš mūsų šventovės vasario 19 d. Paliko žmoną Ireną ir brolį Eugenijų. A.a. Regina Antanaitienė, 78 m. Laidotuvių Mišios mūsų šventovėje vasario 27 d. 10 v.r. Paliko dukrą Daivą, vaikaitį Mindaugą su šeima ir brolį Vladą Lietuvoje.

• Mišios sekmadienį, vasario 28: 9 v.r., už a.a. Juliją Margo ir šeimos mirusius, 11 v.r., už gyvus ir mirusius parapijiečius, už a.a. Leoną Skukauską, už a.a. Aldoną Vaitonienę, už a.a. Joną Zabeliauską (2 m.), už a.a. Oną ir Pijų Sakevičius, Stasį ir Katariną Kalinauskus, už a.a. kun. Antaną Prakapą, OFM, už a.a. Veroniką, Benediktą, Vytautą ir Antaną Navickus, už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgaukus.

MAIRONIO mokyklos žinios

• Vasario 20 d. į mūsų mokyklą atvyko KLJS atstovai ir, kaip kiekvienais metais, pravedė užsiėmimus mokiniams, paminint Vasario 16-tos šventę. Jų vardai – Matas Zenkevičius, Adomas Kuliešius, Joana Ažubalytė, Rūta Samonytė, Lauren Vaitonis-O'Grady, Daina Šablinskaitė, Sabrina Kulnytė-Douglas, Eleonutė Zubrickaitė, Skaidra Puodžiūnaitė, Jokūbas Jonušonis ir Adomas Grybas. Mes jiems nuoširdžiai dėkojame.

• Primename, kad kovo 12 ir 26 d.d. nebus pamokų – pagal TCDSB, – pavasario pertrauka ir šv. Velykų atostogos. **Živilė**

Toronto Maironio lietuviškos mokyklos 5-osios klasės moksleiviai dalyvavo Lietuvos Vytauto Didžiojo muziejaus paskelbtame konkurse *Kaip įsivaizduoji taiką ir kaip ją pasiekti*. **Inf.**

Penktaklasiai su savo piešiniais

IŠGANYTOJO parapijos žinios

• Šį sekmadienį, vasario 28, pamaldos vyks 11.15 v.r., po kurių bus labai svarbus visuotinis metinis parapijos susirinkimas. Narių dalyvavimas būtinas. Po susirinkimo - vaisės.

• Kovo 6, sekmadienį, pamaldos vyks 11.15 v.r., po kurių bus cepelinų pietūs.

• Kovo 13 d. pamaldų nebus, tačiau tą sekmadienį, 11 v.r., vyks Moterų draugijos susirinkimas Lietuvių Namų patalpose.

• Sekmadienį, kovo 20, 11.15 v.r., Gavėnios apmąstymo pamaldos, kurias ves Moterų draugija. Pamokslą pasakys Rima Dornfeld.

• Didžiojo penktadienio pamaldos vyks kovo 25, penktadienį, 11.15 v.r.

• Velykų ryto pamaldos vyks kovo 27 d., 11.15 v.r.

LIETUVIŲ NAMŲ ŽINIOS

• Vasario 27, šeštadienį, 6 v.v. Karaliaus Mindaugo menėje vyks Lietuvos nepriklausomybės dviejų datų minėjimas. Meninę programą atliks svečias iš Lietuvos akordeonistas Martynas Levickis. Kviečiame dalyvauti.

• Lietuvių Namų metinis ataskaitinis susirinkimas vyks balandžio 24, sekmadienį.

• Toliau tvarkomos Lietuvių Namų vidaus patalpos: atnaujintas II aukšto baras, baigiami sutvarkyti Karaliaus Mindaugo menės balkonai.

• Lietuvių Namai ieško darbuotojų: reikalingi turintys darbo patirtį baro darbuotojai (būtina turėti *Smart Card*), padavėjai ir pagalbiniai darbininkai. Prašymus siųsti: lca-tonbloor@gmail.com

• Kviečiame sekmadieniais pietauti jaukioje atnaujintoje Lietuvių Namų svetainėje, svečius ir artimuosius pavaišinti lietuviškais valgiais. Čia galima švęsti ir šeimynines šventes ar rinktis kitomis progomis, iš anksto susitarus su šeiminkėmis.

• Sekmadieniais LN automobilių stovėjimo aikštelė Lietuvių Namų lankytojams 9 v.r. - 4 v.p.p. yra nemokamai. **LN valdyba**

MONTREAL

Montrealio šv. Velykų lietuviška radijo programa bus girdima sekmadienį, kovo 27, 3 v.p.p. per CFMB stotį, banga 1280AM; per internetą: www.cfm.ca **L. Stankevičius**

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

2015 m. gruodžio 20 d. mirė mūsų ilgametė parapijietė ir choristė a.a. Irena Vazalinskienė, sulaukusi 100 m. amžiaus. Kovo 5, šeštadienį, 9.30 v.r. – lankymas, 10 v.r. laidotuvių Mišios. Sūnus Gytis Vazalinskas kviečia visus dalyvauti.

Šv. Kazimiero parapija ruošiasi savo metinei šventei, kuri bus sekmadienį, kovo 6; 12 val. Mišios ir 1 val.p.p. pietūs. Bilietai iš anksto \$25 (kreiptis į Nijolę Šukienę ir Alice Skrupskis), prie durų \$30. Dalyvaukime visi ir paremkime mūsų kaimyninę lietuvišką parapiją.

Kovo 12, šeštadienį, bus mūsų metinės gavėnios rekolekcijos, išpažintys 4 v.p.p. ir Mišios su pamokslu 5 v.p.p., giedos choras, rekolekcijas ves Kauno arkivyskupas emeritas Sigitas Tamkevičius, SJ. Po Mišių bus vaisės salėje nemokamai, susitiksime su labai gerbiamu Lietuvos dvasininku, daug kentėjusiu už tikėjimą ir tėvynę. Dalyvaukime visi.

Žygmantas Pavilionis, buvęs Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikoje, dabar paskirtas nepaprastuoju Lietuvos ambasadoriumi Rytų Europai, sveikino mūsų parapiją Vasario 16-osios proga, ragindamas mus išlaikyti lietuviybę ir puoselėti krikščioniškas vertybes.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Mūsų parapijietis a.a. Kostas Mickus mirė 2016 m. vasario 12 d. sulaukęs 102 metų amžiaus. Velionis gimė Mosėdyje, Lietuvoje, 1913 m. lapkričio 13 d., ketvirtasis iš penkių vaikų. Tarnavo Lietuvos kariuomenėje, turėjo puskarininkio laipsnį. 1944 metais išvažiavo iš Lietuvos per Vokietiją ir Angliją. 1951 metais atvažiavo į Kanadą. Gyveno Montrealyje, kur su žmona Janina sukūrė šeimą, užaugino sūnų Vytautą ir dukrą Daną, sulaukė vaikaitių Viliutės ir Antano. Penktadienį, vasario 19, Šv. Kazimiero šventovėje susirinkus šeimai, giminėms ir draugams, prie karsto kebonas kun. Paulius Mališka sukalbėjo maldas ir rožinį. Šeštadienį, vasario 20, šventovėje buvo laidotuvių Mišios, giedojo jungtinis choras, solistė Kristina Kliorytė giedojo solo "Ave Maria" ir "Panis Angelicus". Po Mišių sūnus Vytautas bei vaikaičiai Viliutė ir Antanas, pakalbėjo prisimindami savo mielą tėvą – senelį. Laidotuvės bus pavasarį Cote-des-Neiges kapinėse. Užuojauta šeimai.

Šv. Kazimiero parapijos šventė bus sekmadienį, kovo 6. Mišios bus aukojamos 12 v.p.p. Klebonas ir parapijos komitetas kviečia visus parapijiečius bei draugus gausiai dalyvauti. Po Mišių parapijos salėje bus programa, pietūs, vynas ir loterija. Bilietus prašome užsisakyti pas Alice Skrupskis tel: 514-257-6761 arba Nijolę Šukienę tel: 514-593-6859. Bilieto kaina, perkant iš anksto \$25, prie durų \$30.

Šv. Kazimiero parapijos metinės rekolekcijos bus sekmadienį, kovo 13. Prašome įsidėmėti tos dienos Mišių tvarką: išpažintys 10 v.r., Mišios bus aukojamos 11 v.r. Rekolekcijas ves Kauno arkivyskupas emeritas Sigitas Tamkevičius, SJ. Po Mišių bus vaisės parapijos salėje. **JA**

ESSOR INSURANCE-INVESTMENT-COUNCELLING Inc.
1100 boul Robert-Bourassa 6th floor, Montreal, QC H3B 3A5
Tel: 514-373-1981 joana.adamonis@essor.ca www.essor.ca
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Sveiki!

Pasaulio lietuvių 5 kilometrų bėgimas šiais metais rengiamas birželio 5 dieną. Bėk ir tu! Daugiau informacijos rasite Facebook'o puslapyje <https://www.facebook.com/5uzlt/> bei renginio svetainėje: <http://www.5uzlietuva.com/>

Arvydas Dapkūnas,

Bėgimo "5 už Lietuvą" organizatorių vardu

Česlovo Senkevičiaus knyga DVYLIKA METŲ yra išleista Lietuvoje ir ten platinama. Nedidelis jos kiekis yra gautas *Tėviškės Žiburiuose*. Norintys knygą įsigyti prašome kreiptis į TŽ administraciją. Tel. 905-275-4672; el.p. ausra-tz@rogers.com